

Uradni list

Evropske unije

C 192

Zvezek 49

Slovenska izdaja

Informacije in objave

16. avgust 2006

Obvestilo št.

Vsebina

Stran

I Informacije

.....

II Pripravljalni akti

Odbor regij

63. plenarno zasedanje 15. in 16. februarja 2006

2006/C 192/01	Mnenje Odbora regij o spremenjenem predlogu uredbe Sveta in Evropskega parlamenta o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza	1
2006/C 192/02	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Bolj zdravi, varnejši, zadovoljnejši državljani: Strategija na področju zdravja in varstva potrošnikov in predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa ukrepov Skupnosti na področju zdravja in varstva potrošnikov (2007-2013)	8
2006/C 192/03	Mnenje Odbora regij o Zeleni knjigi o energetski učinkovitosti ali Narediti več z manj	12
2006/C 192/04	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu o evropskih politikah, ki zadevajo mlade o obravnavi skrbi mladih v Evropi– izvajanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva	15
2006/C 192/05	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij i2010 — Informacijska družba za rast in zaposlovanje	21

SL

2006/C 192/06

Mnenje Odbora regij o

— sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Haaški program: deset prednostnih nalog za naslednjih pet let — Partnerstvo za evropsko prenovo na področju svobode, varnosti in pravice“

— sporočilu Komisije o vzpostavitvi okvirnega programa „Varnost in varstvo svoboščin“ za obdobje 2007–2013 – Predloga sklepov Sveta o vzpostavitvi posebnih programov za obdobje 2007–2013: – Preprečevanje, pripravljenost in obvladovanje posledic v zvezi s terorizmom – Preprečevanje kriminala in boj proti njemu v okviru splošnega programa „Varnost in varstvo svoboščin“

— sporočilu Komisije o vzpostavitvi okvirnega programa „Temeljne pravice in pravosodje“ za obdobje 2007–2013 – Predlogi sklepov o vzpostavitvi posebnih programov za obdobje 2007–2013: – Boj proti nasilju (Daphne) ter preprečevanje uporabe drog in obveščanje – Temeljne pravice in državljanstvo – Kazensko pravosodje – Civilno pravosodje v okviru splošnega programa „Temeljne pravice in pravosodje“ 25

2006/C 192/07

Resolucija Odbora regij o političnih ciljih odbora regij za obdobje 2006–2008 34

2006/C 192/08

Resolucija Odbora regij „S čezmejnimi sodelovanjem postaja Evropa oprijemljiva realnost — poziv za sprejetje uredbe o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje“ 38

II

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

63. PLENARNO ZASEDANJE 15. IN 16. FEBRUARJA 2006

Mnenje Odbora regij o spremenjenem predlogu uredbe Sveta in Evropskega parlamenta o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza

(2006/C 192/01)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju spremenjenega predloga uredbe Sveta in Evropskega parlamenta o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza, KOM(2005) 319 končno — 2000/0212 (COD);

ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 27. septembra 2005, da se bo o tej zadevi posvetoval z Odborom regij, v skladu s členoma 265(1) in 71 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa predsednika z dne 23. marca 2005, da komisijo za politiko ozemeljske kohezije zaprosi, da o tej zadevi pripravi mnenje;

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 1191/69 z dne 26. junija 1969 o ukrepanju držav članic glede obveznosti javne službe v železniškem in cestnem prometu ter prometu po celinskih plovnih poteh, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (EGS) št.1893/91;

ob upoštevanju predloga Uredbe KOM(2000) 7 končno, ki ga spreminja KOM(2002) 107 končno, o ukrepanju držav članic glede zahtev javne službe in oddaje javnih naročil za storitve v železniškem in cestnem potniškem prometu ter potniškem prometu po celinskih plovnih poteh;

ob upoštevanju svojega mnenja o ukrepanju držav članic glede zahtev javne službe in oddaje javnih naročil za storitve v železniškem in cestnem potniškem prometu ter potniškem prometu po celinskih plovnih poteh (CdR 292/2000 fin ⁽¹⁾) (KOM(2000) 7 končno — 2000/0212 (COD));

ob upoštevanju sodbe Sodišča C-280/00 z dne 24. julija 2003 v zadevi Altmark Trans GmbH in Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH ter sodbe Sodišča C-26/03 z dne 11. januarja 2005 v zadevi Stadt Halle — RPL Recyclingpark Lochau GmbH in Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall- und Energieverwertungsanlage TREA Leuna;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 255/2005 rev. 1), ki ga je komisija za politiko ozemeljske kohezije sprejela 2. decembra 2005 v zvezi s tem vprašanjem (poročevalec: **g. Bernard Soulage**, prvi podpredsednik regionalnega sveta regije Rona-Alpe (FR/PES));

na 63. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja (seja z dne 16. februarja) sprejel naslednje mnenje.

⁽¹⁾ UL C 253 z dne 12. 9. 2001, str. 9.

I. Splošne ugotovitve

Odbor regij

meni, da bosta poenotenje konkurenčnih pogojev in **zmanjšanje pravne negotovosti** spodbujala javni prevoz;

ocenjuje, da sta usklajevanje in pojasnitev konkurenčnih pogojev pri opravljanju storitev javnega prevoza potrebna za zagotavljanje večje **preglednosti obveznosti javnih služb** in plačil za opravljene storitve.

1. V zvezi s pogodbenim urejanjem obveznosti javnih služb

1.1 **se strinja s** priznavanjem posebnosti državne pomoči za opravljanje **gospodarskih storitev splošnega pomena** in opredelitvijo pogodb o izvajanju javne službe, ki pojasnjujejo pravice in obveznosti vsake stranke;

1.2 **pozdravlja** nevtralnost uredbe v zvezi s **socialnimi in ozemeljskimi cilji**, ki jih želi doseči vsak pristojni organ;

1.3 **je naklonjen** načelu pogodbenega urejanja, ki priznava vlogo obveznosti javnih služb pri doseganju ciljev socialne in ozemeljske kohezije. **Pogodbe o izvajanju javne službe** omogočajo pregledno določitev obveznosti javnih služb in njihovih stroškov.

2. V zvezi z organizacijo storitev

2.1 **ceni**, da, ob upoštevanju **načela subsidiarnosti**, osnutek uredbe nudi lokalnim in regionalnim skupnostim potrebno prilagodljivost, da bi se bolje odzvale na posebnost ali zahtevnost lokalnih potreb po storitvah javnega prevoza v povezavi s cilji socialne in ozemeljske kohezije skupnosti;

2.2 **ponovno poudarja** svojo zavezanost **načelu neodvisnega upravljanja** lokalnih skupnosti in jim priznava pravico do samostojne izbire načina upravljanja storitev javnega prevoza, v skladu z večino zakonodaj držav članic;

2.3 **izreka zadovoljstvo**, da lahko pristojni organi **svobodno izbirajo način upravljanja**, ki je v skladu z upoštevanjem raznolikosti lokalnih potreb in raznovrstnosti pogojev proizvodnje;

2.4 načeloma **podpira** pravilo **geografske omejitve** notranjih izvajalcev (člen 5(2)), ki bo omogočilo odpravljanje sumničenj o „nezdružljivi“ pomoči in hkrati ohranilo uporabo notranjega izvajalca. Meni, da načelo omejitve ne predvideva možnosti, da lokalne in regionalne skupnosti še naprej izvajajo nekatere prevozne storitve zunaj upravnih meja.

2.5 **potrjuje** svojo podporo odprtju trgov v sektorju lokalnega javnega prevoza v skladu z načelom „**regulirane konkurence**“, ki znova poudarja zahtevo, da je treba izpolniti potrebe najbolj ranljivih članov družbe — ljudi, ki živijo v prikrajšanih soseskah v manj ugodnem položaju in poskušajo dobiti zaposlitev -, in ki je obenem tudi okoljsko trajnostna;

2.6 **se veseli** priznavanja **odgovornosti pristojnih organov** v zvezi s pogodbenim urejanjem opravljanja storitev. Pristojni organi se lahko sklicujejo na eno ali več pogodb za opravljanje prevoznih storitev in so pri porazdelitvi tveganja neodvisni;

2.7 **pozdravlja prilagodljivost**, ki jo omogoča konkurenčnost ponudb: pogodbe o izvajanju javne službe se lahko nadaljujejo s pogajanjem (člen 5(3)) ali se ob prekinitvi storitev zamenjajo z neposredno dodelitvijo (člen 5(5));

2.8 **je presenečen**, da sta bila iz novega predloga uredbe izključena **rečni in pomorski** mestni prevoz. OR obžaluje, da osnutek uredbe ne velja tudi za storitve javnega prevoza po celinskih plovnih poteh, kadar so te storitve vključene v lokalno javno prometno omrežje.

3. V zvezi s ponudniki prevoznih storitev

3.1 **ugotavlja**, da uredba ne omejuje **zasebne pobude** na trgih za potniški prevoz, ki so bili deregulirani na nacionalni ravni (brez izključnih pravic in nadomestil);

3.2 **ocenjuje**, da uredba preprečuje nastajanje novih monopolističnih položajev v lokalnem javnem prevozu ter malih in srednje velikih podjetij ne izključuje s trga;

3.3 **je zadovoljen** z ravnotežjem, predlaganim v **razmerju moči** med pristojnimi organi in velikimi prevoznimi podjetji. Za zagotovitev kakovostnega in učinkovitega lokalnega prometa morajo regije močneje vplivati na načrtovanje in organizacijo javnega potniškega prometa. Glede na vse večje število ljudi, ki se vsakodnevno vozijo na delo, je pri javnem podeljevanju naročil na področju javnih storitev železniškega in cestnega potniškega prevoza potrebno usklajevanje med nacionalnimi in regionalnimi ravni.

3.4 **podpira** izključitev **regionalnega** ali medkrajevnega **železniškega prevoza** iz določb člena 5 te uredbe;

3.5 **se sprašuje** o izvajanju predlaganih pravil za **ocenjevanje pravičnega (fair) nadomestila** za izvajanje obveznosti javnih služb. Težavnost (in celo nemožnost) tega ocenjevanja bi lahko postala vir pravne negotovosti;

3.6 **ugotavlja**, da ni predviden noben **okvir za urejanje neposredne dodelitve regionalnega** in medkrajevnega **železniškega prevoza**. Nekatera podjetja bodo istočasno izvajala „neposredno dodelitev“ na področju regionalnega prevoza in medkrajevnega prevoza in se prijavljala na javne razpise. Pozornost je treba nameniti morebitnemu izkrivljanju konkurence.

4. V zvezi z obliko besedila

4.1 **je presenečen**, da Komisija nikjer v uredbi ne utemelji, zakaj se je odločila za uredbo, ki je najbolj zavezujoč pravi instrument Skupnosti;

4.2 **ugotavlja**, da zaradi velike raznolikosti položajev v državah članicah osnutek uredbe predlaga **včasih nejasne opredelitve**, vendar državam članicam podeljuje odgovornost, da jih na svojem ozemlju natančneje določijo. Gre zlasti za opredelitve urbanega ozemlja (člen 2(m)), pri katerem se območja s prevoznimi potrebami le redko ujemajo z območjem pristojnosti.

II. Priporočila

Amandmaji

Priporočilo 1

Člen 1(2)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
2. Ta uredba se uporablja za nacionalno in mednarodno opravljanje storitev javnega potniškega prevoza po železnici in drugih vrstah železniškega prevoza ter po cesti, razen za storitve, ki se opravljajo predvsem zaradi zgodovinskega ali turističnega pomena.	2. Ta uredba se uporablja za nacionalno in mednarodno opravljanje storitev javnega potniškega prevoza po železnici in drugih vrstah železniškega prevoza ter po cesti , razen za storitve, ki se opravljajo predvsem zaradi zgodovinskega ali turističnega pomena.

Obrazložitev

V zvezi s področjem uporabe te uredbe OR obžaluje modalni pristop osnutka uredbe, ki podcenjuje pomen razvoja **intermodalnosti** v lokalni integrirani prometni politiki. OR želi, da se upoštevajo vprašanja intermodalnosti, da bi skupnosti spodbudili k pogodbenemu urejanju obveznosti javnih služb v večmodalnih sistemih (podzemna železnica, tramvaj, avtobus, vzpenjača, plovne poti, parkiranje, izposoja koles, izposoja vozil, večmodalna postaja, informacijski sistemi ...).

Priporočilo 2

Člen 2(j): Opredelitve

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
(j) „notranji izvajalec“: pravno ločen subjekt, nad katerim pristojni organ izvaja popoln nadzor, primerljiv z nadzorom, ki ga izvaja nad svojimi službami. Da bi ugotovili obstoj takšnega nadzora, je treba upoštevati elemente, kot so raven prisotnosti v upravnih in vodstvenih organih ali nadzornih organih, s tem povezane specifikacije v statutih, lastništvo, dejanski vpliv in nadzor nad strateškimi odločitvami in posameznimi upravljavskimi odločitvami.	(j) „notranji izvajalec“: pravno ločen subjekt, nad katerim pristojni organ izvaja popoln nadzor, primerljiv z nadzorom, ki ga izvaja nad svojimi službami. Da bi ugotovili obstoj takšnega nadzora, je treba upoštevati elemente, kot so raven prisotnosti v upravnih in vodstvenih organih ali nadzornih organih, s tem povezane specifikacije v statutih, lastništvo, dejanski vpliv in nadzor nad strateškimi odločitvami in posameznimi upravljavskimi odločitvami. <u>Kakovost notranjega izvajalca izključuje vsako sodelovanje zasebnega podjetja pri kapitalu ponudnika v višini več kot 33%. Direktna dodelitev naročil notranjemu izvajalcu je tudi takrat izvedljiva, če z odstopanjem od člena 2(j) slednji v namene prestrukturiranja sklene sodelovanje z zunanjim izvajalcem, nad katerim oblasti nimajo nadzora. Po poteku naročila, ki je bilo v navedenem primeru neposredno dodeljeno, notranji izvajalec ne more več sodelovati pri novih neposrednih dodelitvah naročil.</u>

Obrazložitev

V zvezi z opredelitvijo notranjih izvajalcev OR zahteva večjo natančnost pri opredelitvi notranjih izvajalcev in pravila, ki določajo nadzor skupnosti nad tem izvajalcem.

Prvotno priporočilo je dejansko v skladu s sodno prakso sodbe Stadt Halle z dne 11. januarja (zadeva C – 26/03), ki v točki 49 pravi: „Nasprotno pa manjšinska udeležba zasebnega podjetja v kapitalu družbe, v kateri je udeležen tudi zadevni naročnik, v vsakem primeru izključuje možnost, da bi ta naročnik lahko nad to družbo izvrševal podoben nadzor, kot ga izvaja nad svojimi službami.“

Sodba Stadt Halle jasno določa, da udeležba katerega koli zasebnega akterja, ne glede na stopnjo njegove udeležbe, v javnem lokalnem ali regionalnem podjetju zahteva uporabo predpisov Skupnosti na področju oddaje javnih naročil, pri čemer so administrativne ovire izjemno velike. To pomeni tudi ogrožanje nevtralnosti glede lastnine v skladu s členom 295 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter prav tako omejitev dejavnosti javno-zasebnih partnerstev. Sodba Stadt Halle predstavlja mešanim gospodarskim družbam več težav, kot pa jih rešuje.

Zato OR poziva evropskega zakonodajalca, da ne sprejme, da zakonodajo Skupnosti določa sodna praksa Skupnosti, in da predlaga najvišjo zgornjo mejo, do katere pristojna oblast lahko izvaja podoben nadzor, kot ga izvaja nad svojimi službami, in se tako izogne javnim razpisom.

Osnutek uredbe namerava vzpostaviti reguliran konkurenčni trg v Evropski uniji. Pogoj za to so dobro delujoča podjetja, tako zasebna kot javna. Cilj določil Pogodbe ES na področju državnih pomoči je preprečiti, da državni organi z javnimi sredstvi izkrivljajo konkurenčnost v korist nekaterih podjetij. Vendar njihov namen ni javna podjetja prisiliti k umiku s trga. Da se javna prometna podjetja lahko pripravijo na odprtje trga, so potrebna prehodna določila; drugače so slednja zaradi obveznosti, ki so povezane z javnimi naročili iz preteklosti (kot npr. standardni zaslužki, storitve izven prometne konice in za posebne skupine prebivalstva), v primerjavi z zasebnimi podjetji v prikrajšanem položaju. Zato je treba javnim podjetjem v določenem prehodnem obdobju omogočiti, da z udeležbo zasebnega kapitala postanejo konkurenčna, ne da bi to znotraj prehodnega obdobja avtomatično vodilo do upoštevanja razpisnih obveznosti. V nasprotnem primeru bi javnim podjetjem ne preostalo nič drugega, kot da se privatizirajo ali pa odpovedo učinkovitim strukturam.

Priporočilo 3

Člen 2(m): Opredelitve

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
... (m) „regionalni ali medkrajevni prevoz“: vsaka prevozna storitev, ki ne izpolnjuje prevoznih potreb urbanega središča ali strnjenege naselja ali povezav med strnjenim naseljem in njegovimi predmestji.	... (m) „regionalni ali medkrajevni prevoz“: vsaka prevozna storitev, ki ne izpolnjuje prevoznih potreb urbanega središča ali strnjenege naselja ali povezav med strnjenim naseljem in njegovimi predmestji, ki ni storitev, značilna posebno za mesta ali predmestja.

Obrazložitev

V zvezi z odstopanjem od člena 5(6) bi bilo obžalovanja vredno, če bi se na tem področju pojavila pravna negotovost zaradi različnih interpretacij. Za izboljšanje opredelitve regionalnih ali medkrajevnih prevoznih storitev OR predlaga, da se v besedilu natančno določi, da morajo države članice same določiti storitve iz člena 2(m), ali da se izbere opredelitev, ki bo povzela pravno potrjena načela. Pri tej zadnji hipotezi OR

predlaga, da se namesto opredelitve v zvezi z geografskimi potrebami („strnjeno naselje“, „urbano središče“, „predmestja“) uporabi opredelitev v zvezi s storitvami, ki so predvsem skladne z „železniškimi paketi“. Direktivi 2001/13 (člen 1(2)(b)) in 2001/14 (člen 1(3)(b)) v zvezi s tem določata „mestni in primestni potniški promet“. Opaziti je, da se tipologija v zvezi s storitvami uporablja od leta 1991 tudi v Uredbi 1191/69 (člen 1(1), ki ga spreminja 1893/91).

Priporočilo 4

V zvezi s projekti, za katere se uporabljajo direktive o „javnih naročilih“, Odbor regij

- **zahteva** jasna prednostna pravila za določbe osnutka uredbe v primerjavi s pravili splošnih direktiv o dodelitvi javnih naročil v skladu z načelom posebnih pravnih norm (*lex specialis*);
- **želi**, da se **koncesijske** pogodbe v tej uredbi uredijo z natančnimi določbami, s čimer se pojasni njihovo področje glede na direktivi o „javnih naročilih“ (93/97 in 2004/18);
- **zahteva**, da se primer pogodb „BOT“ (*Built Operate and Transfer*) obravnava bolj izrecno kot v členih 5(1) in 8(1). Uredba mora brezpogojno pojasniti pravne pogoje, kadar je izključna pravica (in/ali nadomestilo) povezana z zgraditvijo težke infrastrukture.

Priporočilo 5

Člen 4(6)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
6. Trajanje pogodbe se lahko po potrebi ob upoštevanju pogojev amortizacije sredstev podaljša za največ polovico, če izvajalec prispeva sredstva, ki so hkrati pomembna v povezavi z vsemi sredstvi, potrebnimi za opravljanje prevoznih storitev, ki so predmet pogodbe o izvajanju javne službe, in povezana izključno s prevoznimi storitvami, ki so predmet pogodbe.	6. Trajanje pogodbe se lahko po potrebi ob upoštevanju pogojev amortizacije sredstev podaljša za največ polovico, če izvajalec prispeva sredstva, ki so hkrati pomembna v povezavi z vsemi sredstvi, potrebnimi za opravljanje prevoznih storitev, ki so predmet pogodbe o izvajanju javne službe, in povezana izključno s prevoznimi storitvami, ki so predmet pogodbe. <u>Materialne ali nematerialne naložbe ne morejo upravičevati podaljšanja trajanja pogodbe, kadar obstaja sekundarni trg ali kadar ni težko oceniti preostalo vrednost naložbe ob izteku pogodbe.</u>

Obrazložitev

Odstopanje od člena 4(6) glede amortizacije sredstev ne sme ovirati konkurenčne dinamike s podaljševanjem trajanja pogodb brez gospodarsko utemeljenih razlogov.

Priporočilo 6

Člen 4 (doda se nov odstavek)

Amandma OR
4.8 <u>Odstavka 5 in 6 tega člena se ne uporabljata, kadar se uporabljajo direktive o sklepanju pogodb za javna naročila. V teh primerih je najdaljše trajanje pogodbe o izvajanju javne službe 30 let od dejanskega datuma začetka del.</u>

Obrazložitev

OR predlaga, da se primer koncesije za dela in poslovanje ureja s posebnim členom, če je trajanje poslovanja temeljni parameter gospodarskega ravnotežja projekta. V tem primeru je treba uvesti odstopanje od najdaljšega trajanja v višini 22,5 leta, ki ga predvideva osnutek uredbe.

Priporočilo 7

Člen 5(4)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
4. Pristojni organi se lahko odločijo za neposredno dodelitev pogodb o izvajanju javne službe, katerih povprečna letna vrednost je ocenjena na manj kot en milijon evrov ali katerih namen je letno opraviti manj kot 300 000 kilometrov prevoznih storitev.	4. Pristojni organi se lahko odločijo za neposredno dodelitev pogodb o izvajanju javne službe, katerih povprečna letna vrednost <u>na podjetje</u> je ocenjena na manj kot en milijon in pol evrov ali katerih namen je letno opraviti manj kot 300 000 <u>500 000</u> kilometrov prevoznih storitev.

Obrazložitev

OR predlaga, da se pristojnemu organu izrecno prepove neposredna dodelitev več pogodb z enim ponudnikom, kadar skupni znesek pogodb presega prag iz člena 5(4). Ta člen se ne sme uporabljati za izogibanje obveznosti javnega razpisa, ampak za preprečevanje povzročanja transakcijskih stroškov javnega razpisa, kadar je dodeljena storitev „majhna“ ali kadar pristojni organ konkurenčne pritiske javnega razpisa nadomesti s primerjavo med različnimi „majhnimi izvajalci“, ki delujejo na njegovem ozemlju. Sicer OR predlaga, da prag določi vsaka država članica glede na nacionalne gospodarske razmere.

Priporočilo 8

Člena 8(2) in 8(3)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
2. Vsak pristojni organ skrbi, da: a) se najmanj polovica njegovih pogodb o izvajanju javne storitve avtobusnega prevoza v vrednosti dodeli v skladu s to uredbo v roku štirih let od začetka veljavnosti uredbe; in b) se vse njegove pogodbe o izvajanju javne storitve avtobusnega prevoza dodelijo v skladu s to uredbo v roku osmih let od začetka veljavnosti uredbe.	2. Vsak pristojni organ skrbi, da: a) se najmanj polovica njegovih pogodb o izvajanju javne storitve avtobusnega prevoza v vrednosti dodeli v skladu s to uredbo <u>so pogodbe</u> v vrednosti dodeli v skladu s to uredbo <u>v skladu s členom 4 te uredbe</u> v roku štirih let od začetka veljavnosti uredbe; in b) se vse njegove pogodbe o izvajanju javne storitve avtobusnega prevoza dodelijo v skladu s <u>členom 5 te uredbe</u> to uredbo v roku osmih let od začetka veljavnosti uredbe.
3. Vsak pristojni organ skrbi, da: a) se najmanj polovica njegovih pogodb o izvajanju javne storitve železniškega prevoza v vrednosti dodeli v skladu s to uredbo v roku petih let od začetka veljavnosti Uredbe; in b) se vse njegove pogodbe o izvajanju javne storitve železniškega prevoza dodelijo v skladu s to uredbo v roku desetih let od začetka veljavnosti uredbe.	3. Vsak pristojni organ skrbi, da: a) se najmanj polovica njegovih pogodb o izvajanju javne storitve železniškega prevoza v vrednosti dodeli v skladu s to uredbo <u>so pogodbe</u> v vrednosti dodeli v skladu s to uredbo <u>v skladu s členom 4 te uredbe</u> v roku petih let od začetka veljavnosti uredbe; in b) se vse njegove pogodbe o izvajanju javne storitve železniškega prevoza dodelijo v skladu s <u>členom 5 te uredbe</u> to uredbo v roku desetih let od začetka veljavnosti uredbe.

Obrazložitev

V sedANJI obliki oba odstavka povzročata velike težave pristojnim organom, ki želijo, da njihovo omrežje uporablja le en izvajalec. V manj kot 4 ali 5 letih bodo morali oblikovati pogodbo o izvajanju javne storitve in organizirati razpisni postopek.

Priporočilo 9

Člen 8(5)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
5. Pri uporabi odstavkov 2, 3 in 4 se ne upoštevajo pogodbe o izvajanju javne službe, ki so bile dodeljene v skladu s pravičnim razpisnim postopkom pred začetkom veljavnosti te uredbe, če gre za omejeno trajanje in primerljivo s trajanji, določenimi v členu 4(5) te uredbe. Te pogodbe se lahko nadaljujejo do njihovega izteka.	5. Pri uporabi odstavkov 2, 3 in 4 se ne upoštevajo pogodbe o izvajanju javne službe, ki so bile dodeljene v skladu s pravičnim razpisnim postopkom pred začetkom veljavnosti te uredbe, če gre za omejeno trajanje in primerljivo s trajanji, določenimi v členu 4(5) te uredbe. Te pogodbe se lahko nadaljujejo do njihovega izteka.

Obrazložitev

Pogodbe, sprejete pred začetkom veljavnosti te uredbe in ki ne bodo veljati pred koncem prehodnega obdobja uporabe te uredbe, morajo ostati v veljavi do prenehanja svoje veljavnosti, da bi se izognili pravnim postopkom za nadomestilo izgub.

Priporočilo 10

Člen 8(6) (se črta)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Amandma OR
Pristojni organi lahko v drugi polovici prehodnih obdobjih iz odstavkov 2 in 3 iz sodelovanja pri dodelitvi pogodb z javnim razpisom izključijo izvajalce, ki ne morejo dokazati, da vrednost storitev javnega prevoza, za katerega dobivajo nadomestilo ali uživajo izključno pravico, dodeljeno v skladu s to uredbo, predstavlja vsaj polovico vrednosti vseh storitev javnega prevoza, za katere dobivajo nadomestilo ali uživajo izključno pravico. Pri uporabi tega merila se ne upoštevajo pogodbe, dodeljene z nujnim ukrepom iz člena 5(5). Pristojni organi to možnost uporabijo brez diskriminacije ter izključijo vse morebitne izvajalce, ki ustrezajo temu merilu, in jih obvestijo o svoji odločitvi na začetku postopka dodelitve pogodb o izvajanju javne službe. Komisijo obvestijo, da nameravajo uporabiti to določbo, najmanj dva meseca pred objavo javnega razpisa.	Pristojni organi lahko v drugi polovici prehodnih obdobjih iz odstavkov 2 in 3 iz sodelovanja pri dodelitvi pogodb z javnim razpisom izključijo izvajalce, ki ne morejo dokazati, da vrednost storitev javnega prevoza, za katerega dobivajo nadomestilo ali uživajo izključno pravico, dodeljeno v skladu s to uredbo, predstavlja vsaj polovico vrednosti vseh storitev javnega prevoza, za katere dobivajo nadomestilo ali uživajo izključno pravico. Pri uporabi tega merila se ne upoštevajo pogodbe, dodeljene z nujnim ukrepom iz člena 5(5). Pristojni organi to možnost uporabijo brez diskriminacije ter izključijo vse morebitne izvajalce, ki ustrezajo temu merilu, in jih obvestijo o svoji odločitvi na začetku postopka dodelitve pogodb o izvajanju javne službe. Komisijo obvestijo, da nameravajo uporabiti to določbo, najmanj dva meseca pred objavo javnega razpisa.

Obrazložitev

Ta člen je zelo dvoumen in lahko povzroči diskriminacije in spore.

Bruselj, 16. februar 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Bolj zdravi, varnejši, zadovoljnejši državljani: Strategija na področju zdravja in varstva potrošnikov in predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa ukrepov Skupnosti na področju zdravja in varstva potrošnikov (2007-2013)

(2006/C 192/02)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sporočila Komisije *Bolj zdravi, varnejši, zadovoljnejši državljani: Strategija na področju zdravja in varstva potrošnikov in predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa ukrepov Skupnosti na področju zdravja in varstva potrošnikov (2007-2013)*, KOM(2005) 115 končno -2005/0042 (COD);

ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 2. junija 2005, da se bo v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej zadevo posvetovala z Odborom regij;

ob upoštevanju sklepa predsedstva z dne 12. aprila 2005, da komisijo za ekonomsko in socialno politiko zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

ob upoštevanju sporočila Komisije — *Odziv na razmišljanja na visoki ravni o mobilnosti pacientov in razvoj zdravstvenega varstva v Evropski uniji* in sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — *Modernizacija socialnega varstva za razvoj visokokakovostnega, dostopnega in trajnostnega zdravstvenega varstva in dolgoročne oskrbe: Podpora nacionalnih strategij s pomočjo odprte metode usklajevanja*, (KOM(2004) 301 končno in KOM (2004) 304 končno) CdR 153/2004) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije o zdravstveni strategiji Evropske skupnosti in predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa ukrepov Skupnosti na področju javnega zdravja (2001-2006), (KOM(2000) 285 končno); CdR 236/2000 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije *Krepitev socialne razsežnosti lizbonske strategije: Racionalizacija odprtega usklajevanja na področju socialnega varstva* (KOM (2003) 261 končno) CdR 224/2003 fin) ⁽³⁾;

ob upoštevanju predloga Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu, (KOM (2004) 2 končno (Cdr 154/2005) ⁽⁴⁾);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 149/2005 rev. 2), ki ga je komisija za ekonomsko in socialno politiko sprejela 28. novembra 2005 (poročevalka: ga. Bente Nielsen, članica okrožnega sveta Århus (DK/PES),

na 63. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja 2006 (seja z dne 16. februarja) sprejel naslednje mnenje.

Odbor regij

stanje zagotavlja večjo produktivnost Evrope, povečuje udeležbo delovne sile v poklicnem življenju in spodbuja trajnostno rast. Notranji trg z blagom in storitvami, ki bo sposoben odziva na potrebe in želje potrošnikov, bo še nadalje izboljšal konkurenčnost EU;

1.1 **ugotavlja**, da združitev politik na področju zdravja in varstva potrošnikov, ki jo spodbuja Komisija v svojem sporočilu *Bolj zdravi, varnejši, zadovoljnejši državljani: Strategija na področju zdravja in varstva potrošnikov*, omogoča sinergistični učinek na posredovanje znanja, načine dela in bolj učinkovito uporabo administrativnih virov;

1.2 **poudarja** prizadevanje Komisije, da bi posamezniku ponudila boljše možnosti za zavestno odločanje v zvezi zdravjem in bolj zdrave potrošniške navade. Sporočilo Komisije izpostavlja izreden pomen zdravja tako za počutje posameznika kot za izvajanje lizbonske strategije, kajti boljše zdravstveno

1.3 **poudarja**, da je treba vprašanja na področju zdravja in varstva potrošnikov upoštevati tudi na drugih političnih področjih EU. Za doseg celotnih ciljev na področju zdravja in varstva potrošnikov je treba te cilje uskladiti s političnimi procesi na drugih področjih, kot sta zaposlovanje in kmetijstvo. Neprimerno je, da EU še naprej subvencionira uživanje nezdrave hrane, kot so na primer visokomaščobni mlečni

⁽¹⁾ UL C 34 z dne 18.2.2005, str. 22

⁽²⁾ UL C 144 z dne 16.5.2001, str. 43

⁽³⁾ UL C 73 z dne 23.3.2004, str. 51

⁽⁴⁾ UL C 43 z dne 18.2.2005, str. 13

izdelki, ali v proračunu Skupnosti za leto 2005 podpira tobačno industrijo z 916 milijoni EUR, kar je bistveno več kot 14,4 milijona EUR za preprečevanje porabe tobaka. Odbor zato z zadovoljstvom podpira dokončen iztek podpore tobačni industriji do konca leta 2010;

1.4 **podpira** poziv, da se — na horizontalni osnovi — vzpostavi minimalen okvir pravic, ki jih bodo imeli vsi potrošniki, ko uporabljajo storitve splošnega pomena (recimo plin in elektriko, poštna storitve, telekomunikacije, vodo), na nacionalni ali čezmejni ravni, na osnovi načela univerzalnega zagotavljanja storitev (tj. univerzalnega dostopa do storitev splošnega pomena, ki so bistvene za sodelovanje v sodobni družbi). To je področje, kjer bi moralo načelo univerzalnega zagotavljanja storitev ohraniti najvišji pomen, in ki mora izpolnjevati pričakovanja potrošnikov glede dostopa, varnosti, zanesljivosti, cene, kakovosti in izbire.

1.5 **ocenjuje**, da je treba še naprej spremljati vplive notranjega trga na zdravstvo in na potrošniške navade v državah članicah. Vzajemni učinek med predpisi Skupnosti in zdravstvenimi in potrošniškimi politikami posameznih držav bi bilo treba s pomočjo pobud Skupnosti ovrednotiti glede na izvajanje visoke ravni kakovosti varstva zdravja in potrošnikov, ki jo zagotavlja Pogodba;

1.6 **se zavzema** za večje upoštevanje potrošniških interesov v politiki konkurence EU in upoštevanje razmerja med varstvom potrošnikov in politiko konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe ES, ki navajata, da je cilj predpisov o konkurenci, ki zadevajo podjetja, varovati konkurenco na trgu kot sredstvo za zagotavljanje koristi potrošnikov;

1.7 **meni**, da je treba preveriti tudi učinke pobud Skupnosti na zdravstveno politiko. Te raziskave morajo preučiti, kako ti sklepi vplivajo na prebivalstvo, in ne smejo zajemati le vplivov različnih ukrepov na organizacijo in strukturo zdravstva. Upoštevati bi morali tudi vpliv ukrepov EU na temeljne vrednote, ki so osnova zdravstva v posameznih državah članicah. Pri tem se ne sme pozabiti, da lahko ima ena in ista pobuda Skupnosti v različnih državah različne učinke;

1.8 **zagovarja** demokratične in pregledne postopke odločanja in strukture odgovornosti na področju potrošništva. Pomembno je, da živilska industrija sprejme ekološke in zdravstvene vidike in vsem državljanom, ne glede na njihove finančne zmogljivosti, zagotovi sveža in hranilna živila;

1.9 **nasprotuje** izkoriščanju skupne zdravstvene in potrošniške politike za to, da bi podjetja svoje izdelke ponujala kot „koristna zdravju“ ali s trditvami, da jih „priporočajo zdravniki“. Proizvajalci bojazni pred boleznimi ne smejo izkoriščati niti kot argument za večjo prodajo niti ne smejo potrošnikov slepiti, da lahko posamezna živila nadomestijo zdravo in uravnoteženo prehrano. Bistveno je, da ta usmeritev spodbuja boljše

zdravstveno stanje in bolj zdrave izdelke ter preprečuje zavračanje potrošnikov v okviru evropske potrošniške politike;

1.10 **poudarja**, da so pravne podlage politik javnega zdravja in varstva potrošnikov v EU povsem različne. V skladu s členom 152 Pogodbe ES na področju javnega zdravja „dejavnost Skupnosti (...) dopolnjuje nacionalne politike.“ Politika glede potrošnikov, kot je opredeljena v členu 153 Pogodbe ES, pa je v veliki meri predmet skupnega pristopa za pospeševanje pravic potrošnikov in za varstvo njihovih interesov, še posebej kar zadeva uresničevanje notranjega trga. Zahteva po skupni pravni podlagi za obe področji politik je zato v nasprotju z načelom subsidiarnosti.

Pravo varstva potrošnikov EU ne sme biti povod za posebne predpise ali zakone na področju zdravja, ki so v nasprotju z organizacijo ali usmeritvijo zdravstva v posameznih državah članicah. Toda prilagajanje politike varstva potrošnikov strogim merilom komplementarnosti in subsidiarnosti, ki so temelj zdravstvene politike, bi lahko imelo neželeni učinek na lastna pooblastila EU na področju varstva potrošnikov;

1.11 **zato meni**, da bi bilo namesto govorjenja o strategiji „varstva zdravja in potrošnikov“ ustreznejše, da bi se Komisija v celotnem besedilu sporočila sklicevala na „varstvo javnega zdravja in potrošnikov“, saj bi to bilo v skladu s pristojnostmi EU, kot jih določa člen 152;

1.12 **poudarja**, da združitev področij zdravja in varstva potrošnikov ne sme pomeniti, da bi bili pacienti v zdravstvenem sistemu izenačeni s potrošniki na trgu. Trg zdravstvenih storitev se v mnogih pogledih bistveno razlikuje od „normalnega“ potrošniškega trga. To se med drugim kaže z negotovostjo glede obsega povpraševanja po zdravstvenih storitvah in višine s tem povezanih stroškov. Negotovost je občutiti tudi glede zunanjih vplivov pri koriščenju zdravstvenih storitev, opaziti pa je tudi neskladnost informacij med ponudniki in potrošniki/pacienti. Sočasno je zaželeno, da bi imeli ljudje enak dostop do zdravstvenih storitev ne glede na socialno in ekonomsko ozadje. Države članice morajo obdržati možnost, da v potrebni meri določijo prednosti in posežejo z ukrepi in intervencijami;

1.13 **priporoča**, da se ne glede na združitev področij varstva zdravja in potrošnikov v skupni program tudi v prihodnje upošteva njune posebnosti. To je mogoče le tako, da se proračunski viri določijo za vsako od obeh političnih področij posebej. Program Komisije navaja natančno razdelitev sredstev za obdobje 2007–2013. V kolikor je možno, bi morale biti mogoče prerazporediti prednostne naloge glede na spremembe med potekom programa, morda med načrtovanim ocenjevanjem po treh letih. To bi bilo združljivo z namenom programa, da bi deloval na osnovi prilagodljivih akcijskih načrtov;

1.14 **priznava**, da je na nekaterih področjih zdravstva zaželeno močnejša uskladiitev med državami članicami s pomočjo odprte metode usklajevanja. To velja na primer za mobilnost pacientov ter izobraževanje in pridobitev osebja za zdravstvo;

1.15 **meni**, da se predpogoji za dobro zdravstveno stanje prebivalstva ustvarjajo v njihovi neposredni okolici. Pri tem niso odločilne le zdravstvene ustanove. V mnogih državah so za zdravstvene storitve in za javno zdravje svojih skupnosti odgovorni regionalni in lokalni organi. Odbor regij, regije in lokalne oblasti, odgovorne na teh področjih, morajo zato imeti vpliv na skupno zdravstveno strategijo Unije. Posebno pozornost je treba nameniti stališčem Odbora regij v zvezi s sklepi in pobudami, ki zadevajo naloge lokalnih in regionalnih organov na zdravstvenem področju in njihove pristojnosti na področju javnega zdravja. Pričakuje se, da bodo regionalni in lokalni organi vključeni in da bodo vplivali na primer na izvajanje pobud za vzpostavitev zdravstvenih kazalnikov in primerjalnih analiz (benchmarking) na področjih, kot sta lastna odgovornost in vplivanje, duševno zdravje, dieta in prehrana ter alkohol;

1.16 **zagovarja**, da je treba civilno družbo spodbujati k sodelovanju in prispevanju k razvojnemu delu. Državljanom je treba zagotoviti, da bodo lahko sodelovali pri politiki Skupnosti na področju zdravja in varstva potrošnikov. Pomembno je podpreti posebne mreže na področju zdravja in varstva potrošnikov in jim dati priložnost, da svoja stališča izrazijo na ravni Skupnosti. To velja na primer za potrošniške organizacije, združenja za varstvo interesov pacientov in druge strokovno pomembne mreže;

1.17 **opozarja**, da mora Komisija zagotoviti, da bo praktično izvajanje programa Komisije prevzelo primerno usposobljeno osebje v izvajalskih agencijah. S tem je mišljena usposobljenost na področju varstva potrošnikov in zdravja in tudi interdisciplinarne kvalifikacije;

1.18 **meni**, da je zelo pomembno posvetiti posebno pozornost novim državam članicam, da se bo v prihodnje mogoče s skupnimi močmi spoprijeti z izzivi, ki jih je pričakovati na področju zdravja in varstva potrošnikov. Jasno prednost je treba dati podpori novih držav članic, tako da se spodbuja njihove interese na področju zdravja in potrošništva, da bi se zmanjšale neskladnosti in neravnovesja na področju zdravstva v Uniji in bi se te države tako postopoma približale najvišji ravni Unije. Tako na primer ni zadovoljivo, da Eurostatove statistike kažejo bistveno krajšo povprečno življenjsko dobo v novih državah članicah kot v starih;

1.19 **pozdravlja dejstvo**, da bo mogoče sredstva za strukturne sklade (Evropski sklad za regionalni razvoj 2007-2013) v okviru predlaganega programa Komisije nameniti izboljšanju zdravja prebivalstva. Odboru se zdi pomembno opozoriti, da se bodo ta sredstva uporabljala le v začetni fazi projektov, ne pa tudi za nadaljnje izvajanje;

1.20 **meni**, da je primerno, da se sosednjim državam EU posveti posebna pozornost, da se bodo v prihodnosti lahko spoprijele z izzivi, ki so skupni vsem. Te države bi bilo treba čisto zavestno podpirati pri razvijanju interesov na področju zdravja in potrošništva, da bi se tako zmanjšale neskladnosti in neravnovesja na tem področju po vsej Evropi in na njenem obrobju;

1.21 **poudarja**, da lahko združevanje področij zdravja in varstva potrošnikov spodbudi tudi več enakopravnosti znotraj držav članic, zlasti ker socialne in ekonomske razlike pogosto povzročijo razlike na področju zdravja in varstva potrošnikov. Posebno pozornost je treba poleg neenakosti med državami članicami posvetiti tudi neenakostim znotraj držav članic. Za doseg splošnega cilja enakih možnosti za vse se je treba osredotočiti na marginalne skupine, kot so ljudje z nizkimi prihodki, prekomerno telesno težo in etnične manjšine. Pomembno je tudi poudariti pomen posameznikove lastne odgovornosti za njegovo zdravje. Politika na področju zdravja in varstva potrošnikov, ki spodbuja ljudi, da pri sprejemanju odločitev zavestno upoštevajo zdravje, je uporabno orodje pri prizadevanjih za preprečevanje bolezni zaradi nezdravega načina življenja. Raziskave kažejo, da marginalne skupine pogosteje trpijo zaradi slabega zdravja in bolezni zaradi nezdravega načina življenja. Pomoč marginalnim skupinam, da bi pri odločanju „zavestno upoštevale zdravje“, lahko pomaga uravnovesiti socialne in ekonomske neenakosti;

1.22 **je mnenja**, da morajo biti informacije Komisije uporabne za prejemnike. Poiskati je treba načine, da bodo kampanje ozaveščanja dosegle zaželeno ciljno skupino. Načrtuje se, da bodo imele interaktivne informacijske kampanje ozaveščanja prednost pred pošiljanjem enakega informativnega materiala po pošti. Pri širjenju informacij o varstvu zdravja in potrošnikov bi lahko bila zelo smiselna usmeritev predvsem na otroke in mladino, da bi se že zgodaj preprečile slabe življenjske navade, ki bi imele dolgoročne posledice za zdravje. Tukaj imajo vrtci, šole in prostovoljna združenja pomembno vlogo;

1.23 **poziva** Komisijo, da pri informacijskih kampanjah upošteva pravico posameznih držav članic, da določijo pravila glede pravic in obveznosti stroškov v zvezi z zdravstvenim varstvom v okviru svojih lastnih sistemov socialnega varstva in v skladu s pogoji, ki veljajo za različne storitve in potrošniške pravice;

1.24 **priporoča**, da so informacije dostopne na mestih, kjer bodo državljani po njih povpraševali; poleg tega bi jih morale spremljati zanesljivo svetovanje v posameznih državah članicah. Informiranje marginalnih skupin sodi v lokalno in regionalno pristojnost. Poskrbeti je treba, da bodo tudi šibkejši

skupine pacientov imele možnost pridobiti informacije o varovanju zdravja in varstvu potrošnikov. Enoten informativni material za vse državljane bi le še povečal neenakosti med različnimi družbenimi skupinami v notranjosti držav članic, kajti raziskave so pokazale, da je ravno preko informacijskih kampanj enostavneje doseči finančno bolj preskrbljene skupine kot prikrajšane družbene skupine. Da bi bile kampanje uspešne, je v prizadevanja zanje treba vključiti lokalno in regionalno raven;

1.25 **poziva** Komisijo, da pri zajemanju podatkov in načrtovanju informacijskih kampanj upošteva napredek v razvoju tehnologije in komunikacije. To sta področji, ki se zelo hitro spreminjata. Dobra obveščenost je velikega pomena za ohranitev vidnosti v javnosti;

1.26 **ugotavlja**, da je zato, ker je trg agroživilskih izdelkov v veliki meri izpostavljen uvozu iz tretjih držav, v katerih so lahko jamstva glede zdravstvene neoporečnosti in pristnosti nižja kot evropski varnostni standardi, potrošnikom treba zagotoviti celovite in transparentne informacije o sledljivosti teh izdelkov, da se bodo o nakupu lahko odločali na podlagi informacij;

1.27 **pozdravlja** dejstvo, da se bo Komisija v prihodnje omejila na manjše število informacijskih kampanj, zato pa bodo široko zastavljene in odmevne. To omogoča tudi stroškovno bolj učinkovito delovanje. Pomembno je, da skupni sekretariat ne ocenjuje le števila zaključenih projektov, temveč tudi kakovost in končni učinek projektov;

1.28 **poziva** Komisijo, da podpre razvoj mreže za izmenjavo izkušenj in širjenje najboljše prakse, saj je to ključni del odprte metode usklajevanja. V tem smislu mora Komisija vključiti Odbor regij in zagotoviti, da bodo lahko regionalni in lokalni organi, ki so pristojni za zdravstvene storitve, vplivali na skupno zdravstveno strategijo Skupnosti;

1.29 **poudarja**, da bi morala Komisija vzdrževati tesne stike z raziskavami, da bi ohranila verodostojnost in stvarnost svojih informacijskih in preprečevalnih kampanj. Države članice lahko veliko pridobijo iz strukturiranega in usklajenega evropskega sodelovanja, usmerjenega v izmenjavo izkušenj in znanja ter v spodbujanje raziskav za razvoj na področju varstva zdravja in potrošnikov, kar je odbor poudaril tudi v svojem mnenju o sedmem okvirnem programu za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (CdR 155/2005 fin). To se mora dogajati v tesni povezavi z okvirnim raziskovalnim programom;

1.30 **meni**, da morajo imeti države članice dostop do zanesljivih podatkov in visokokakovostnih informacij, če želijo spodbujati najboljše prakse in primerjati standarde in tako ustvariti potrebne pogoje za izvajanje številnih predlaganih pobud na področju varstva zdravja in potrošnikov. Skupne baze podatkov in kazalnike je treba vzpostaviti v povezavi z drugimi akterji na tem področju in jih uskladiti z ZN, OECD, Svetom Evrope in SZO. Uvajanje ukrepov in pobud na osnovi primerjalnih podatkov in zbranih informacij pa je prepuščeno posameznim državam članicam;

1.31 **pozdravlja** dejstvo, da se bodo sredstva v razmerju do obeh sedanjih programov bistveno povečala. To je jasno znamenje, da je varstvo zdravja in potrošnikov pomembno tako za kakovost življenja posameznih državljanov EU kot za konkurenčnost celotne Unije;

1.32 **ugotavlja**, da pogajanja o finančni osnovi še niso zaključena. Končni proračun je odvisen od tekočih pogajanj o finančni perspektivi EU za obdobje 2007–2013. Odbor regij želi, da bi to področje dobilo več finančne prednosti, kot predlagata program in strategija.

V Bruslju, 16. februarja 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o Zeleni knjigi o energetske učinkovitosti ali Narediti več z manj

(2006/C 192/03)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju Zelene knjige o energetske učinkovitosti (KOM (2005) 265 končno);**ob upoštevanju** sklepa Evropske komisije z dne 7. junija 2005, da v skladu s prvim odstavkom člena 256 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor zaprosi za mnenje o tej temi;**ob upoštevanju** sklepa predsednika Odbora z dne 16. novembra 2005, da komisijo za trajnostni razvoj zadolži za pripravo mnenja o tej temi;**ob upoštevanju** mnenja Odbora z dne 17. junija 2004 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitosti končne rabe energije in energetskih storitvah, KOM(2003) 739 končno — 2003/0300 (COD) — CdR 92/2004 fin ⁽¹⁾;**ob upoštevanju** mnenja Odbora z dne 20. novembra 2002 o predlogu odločbe Evropskega parlamenta in Sveta za sprejem večletnega programa za ukrepe na področju energije: Inteligentna energija za Evropo (2003–2006) (KOM(2002) 162 končno — 202/0082 COD) — CdR 187/2002 fin ⁽²⁾;**ob upoštevanju** mnenja Odbora z dne 15. novembra 2001 o zeleni knjigi Komisije „K evropski strategiji za varnost oskrbe z energijo“ (KOM(2000) 769 končno) — CdR 38/2001 fin ⁽³⁾;**ob upoštevanju** mnenja Odbora z dne 15. novembra 2001 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o energijskih lastnostih zgradb (KOM(2001) 226 končno — 2001/0098 COD) — CdR 202/2001 fin ⁽⁴⁾;**ob upoštevanju** mnenja Odbora z dne 13. decembra 2000 o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu za izboljšanje energetske učinkovitosti v Evropski uniji (KOM(2000) 247 končno) — CdR 270/2000 fin ⁽⁵⁾;**ob upoštevanju** osnutka mnenja Odbora (CdR 216/2005 rev.1), ki ga je komisija za trajnostni razvoj sprejela 1. decembra 2005, poročevalec: g. Bernd VÖGERLE, podpredsednik Avstrijske zveze občin (AT/PES),**na 63. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja 2006 (seja z dne 16. februarja) soglasno sprejel naslednje mnenje:****1. Stališča Odbora regij**

ali Bolgariji, je potrebna diverzifikacija oskrbe z energijo v Evropi. Zelena knjiga o energetske učinkovitosti omogoča zmanjšanje celotne odvisnosti od nafte in zemeljskega plina in na osnovi tega oblikovanje evropskega akcijskega načrta;

Odbor regij

1.1 **pozdravlja** zeleno knjigo Evropske komisije in tudi pobude za povečanje energetske učinkovitosti na splošno, še posebej z vidika sedanjih trendov, ki v naslednjih 15 letih napovedujejo povečanje porabe energije v celotni Evropski uniji za 10 %;

1.2 **poudarja** izreden pomen energetske učinkovitosti, zlasti ob upoštevanju sedanje krize na trgu s plinom. Za kar največje zmanjšanje energetske odvisnosti, kot se sedaj kaže v Ukrajini

1.3 **pozdravlja** upoštevanje vseh možnih ravni (evropske, nacionalne, regionalne in lokalne) za izvajanje ukrepov in pri tem **opozarja** na načelo subsidiarnosti;

1.4 **se zaveda**, da energetska učinkovitost bistveno prispeva k doseganju vseh treh pomembnih ciljev energetske politike, ki so varnost oskrbe, varstvo okolja in podnebja ter konkurenčnost.

1.5 **poudarja** pomen socialne razsežnosti ukrepov za doseganje energetske učinkovitosti, ki vključuje ustvarjanje in zagotavljanje delovnih mest na lokalni in regionalni ravni ter zaščito potrošnikov pred previsokimi stroški energije;

⁽¹⁾ UL C 318 z dne 22. 12. 2004, str. 19

⁽²⁾ UL C 73 z dne 26. 3. 2003, str. 41

⁽³⁾ UL C 107 z dne 3. 5. 2002, str. 13

⁽⁴⁾ UL C 107 z dne 3. 5. 2002, str. 76

⁽⁵⁾ UL C 144 z dne 16. 5. 2001, str. 17

1.6 **opozarja**, da oblikovanje nadaljnjih predpisov na področju energetske učinkovitosti za države članice ne bi smelo potekati prehitro. Kot je Komisija sama navedla v zeleni knjigi, je EU že sprejela oz. pripravlja veliko ukrepov, povezanih z energijsko učinkovitostjo, ki pa doslej še niso mogli pokazati učinkov ali jih je treba šele izvesti. Sem spadajo na primer direktiva o zgradbah, direktiva o soproizvodnji električne energije in toplote (direktiva SPET), direktiva o trgovanju z emisijami in direktiva o energetski učinkovitosti;

1.7 **opozarja** tudi na dejstvo, da ima veliko držav članic in regij že izdelane strateške načrte in akcijske programe z zelo podobnimi cilji in učinki, kakor jih zahteva zelena knjiga. Kot primer lahko navedemo strategijo o zaščiti podnebja (od ratifikacije Kjotskega protokola dalje), državne načrte za razdelitev pravic (v okviru trgovanja z emisijami) in zmanjševanje škodljivih snovi v zraku (v okviru Direktive o največji dovoljeni količini emisij v državi za določene škodljive snovi v zraku — Direktiva NEC). Kratkoročno se je zato treba osredotočiti na dosledno uresničevanje obstoječih načrtov in ne na izdelavo novih načrtov, povezanih z energijsko učinkovitostjo.

Kot kažejo izkušnje z izvajanjem teh načrtov, gre pri tem predvsem za ukrepe, ki jih je mogoče sprejeti zelo hitro, njihovi učinki pa bodo vidni šele čez nekaj časa;

1.8 **opozarja** na številne pobude na lokalni in regionalni ravni s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije, ki so javnosti dostopne na mnogih spletnih straneh. Omenimo lahko primere dobre prakse iz cele Evrope, ki so zbrani na spletnih straneh „ManagEnergy“ in „Energie Cites“⁽⁶⁾;

1.9 **priznava**, da je povečanje energetske učinkovitosti pravzaprav politika majhnih korakov. Le-ti se izvajajo predvsem na lokalni in regionalni ravni, ki je blizu državljanom in ima zato naloge ozaveščanja;

1.10 **opozarja** na dejstvo, da je težko uskladiti cilje EU na področju liberalizacije energetskih trgov (večja konkurenca in s tem padec cen) ter energetske učinkovitosti. Padajoče cene ne spodbujajo energetske učinkovitosti. Poleg tega obnova elektrarn zamuja zaradi preslabih pogojev za investicije;

1.11 **meni**, da so ukrepi za pospeševanje politike, usmerjene v povpraševanje, na liberaliziranem energetskem trgu smiselni. Na trgu energije ima to za posledico vključevanje okoljskih stroškov v potrošniško ceno in zagotavljanje enakega dostopa do omrežja. Strategije za povečanje energetske učinkovitosti imajo osrednjo vlogo tam, kjer je treba ustvariti protitež sedanji politiki, usmerjeni v ponudbo;

2. Priporočila Odbora regij

2.1 **zahteva**, da se načrti na področju energetske učinkovitosti — če bo sprejeta odločba o njihovi uvedbi — oblikujejo

za obdobje 5 let z največ dvema vmesnima ocenama. Praksa je pokazala, da načrti in ocene, ki se jih pripravlja vsako leto, ne prinašajo zadovoljivih rezultatov in zato niso smiselni (vprašanje 3);

2.2 **še posebej poudarja**, da je pri pripravi ukrepov na vsak način treba upoštevati različne že dosežene rezultate in možnosti v posameznih državah članicah. Za vsak ukrep je treba najprej izdelati analizo stroškov in koristi;

2.3 **se ne strinja** s pripravo absolutnih ciljev za povečanje učinkovitosti. Preprečiti je namreč treba, da bi imele tiste države članice, ki so doslej manj skrbno ravnale z energijo, prednost pred konkurenco. Države članice, ki so že dosegle prihranke energije ali uporabljajo še posebej učinkovite tehnologije, imajo manj možnosti za nadaljnje povečanje učinkovitosti. Zato bi bile pri izvajanju absolutnih ciljev v slabšem položaju;

2.4 namesto tega **priporoča** sistem primerjalne analize (benchmarking), s katerim bi na podlagi analize različnih podnebnih razmer in že doseženih rezultatov posameznih držav na področju energetske učinkovitosti oblikovali predloge za nacionalne cilje energetske učinkovitosti za vsako državo članico posebej. Te nacionalne cilje bi nato lahko vključili v evropske standarde in tako omogočili pravičnejše upoštevanje nacionalnih posebnosti ter že doseženih rezultatov;

2.5 **meni**, da je treba mehanizem trgovanja z emisijami oblikovati na takšen način, da bo število emisijskih certifikatov, ki jih posamezna elektrarna po ustreznem prehodnem obdobju dobi v okviru načrta za razdelitev pravic, v skladu z načrtovano proizvodnjo elektrike in toplote v elektrarni s plinsko turbino in s soproizvodnjo električne energije in toplote. To bi bila velika spodbuda za povečanje energetske učinkovitosti pri proizvodnji električne energije (vprašanje 13);

2.6 **predlaga** razmislek o emisijskih certifikatih za industrijo, katerih razdeljevanje bi temeljilo na podobnem izračunu. Vsaka tovarna bi dobila le toliko emisijskih certifikatov, kot ustreza načrtovani proizvodnji v tovarni z najvišjimi standardi na področju energetske učinkovitosti. Ta ukrep bi pomenil, da bi stroške morali nositi onesnaževalci; na ta način bi privarčevali veliko energije in CO₂ (vprašanje 2);

2.7 **zahteva**, da se dopusti odobritev državne pomoči za ukrepe, ki spodbujajo okoljske inovacije in izboljšave produktivnosti s ciljem povečanja energetske učinkovitosti. To bi lahko bila pomoč za investicije, vključno s podporo inovativnim energijsko učinkovitim tehnologijam, za katere ne velja obveznost priglasitve. Energetska učinkovitost pa bi lahko bila tudi

⁽⁶⁾ <http://www.managenergy.net/gp.html>

<http://www.energie-cites.org/page.php?lang=en&dir=3&cat=3&sub=3>

splošno merilo za dodeljevanje okoljske pomoči, kar poteka predvsem na lokalni in regionalni ravni; **zagovarja** skupinske izjeme pri dodeljevanju pomoči za pospeševanje energetske učinkovitosti ali vsaj dovolj visoke mejne vrednosti, da bi zmanjšali administrativne stroške in morebitne zamude pri izvajanju takšnih projektov (vprašanje 5);

2.8 **zagovarja** upoštevanje meril energetske učinkovitosti na področju javnih naročil na vseh ravneh (evropski, nacionalni, regionalni in lokalni). Z večjim povpraševanjem po učinkovitih napravah, vozilih, zgradbah in podobnem bi lahko spodbudili industrijo k razvoju in znižanju cene teh izdelkov, saj znaša njihov delež 16 % BDP EU. V zvezi z ekološkimi merili javnih naročil lahko opozorimo na bogate izkušnje v državah članicah;

2.9 **odklanja** pa obvezujoča pravila za dodeljevanje javnih naročil, saj mora veliko regionalnih in lokalnih oblasti gospodariti z zelo skromnim proračunom. Namesto tega bi bilo treba finančno šibke lokalne oblasti primerno seznaniti s prednostmi javnih naročil za energetske učinkovite projekte, tako da bi se lahko same odločale med najcenejšim ali najboljšim ponudnikom (vprašanje 6);

2.10 **pozdravlja** programe za financiranje energetske učinkovitih projektov. Za regionalno in lokalno raven pa velja, da lahko dodeljevanje finančnih sredstev in postavljanje zahtev poteka izključno prostovoljno in ob upoštevanju proračuna (vprašanja 7 in 22);

2.11 **poziva** Komisijo, da merila energetske učinkovitosti upošteva na vseh političnih področjih, za katera je pristojna EU. Še posebej na področju strukturnih in kohezijskih skladov, razvoja podeželja in podpore raziskovanju bi Komisija lahko določila, da je energetska učinkovitost obvezujoč kriterij pri izbiri projekta. To je lahko tudi neposredna spodbuda za lokalno in regionalno raven (vprašanje 12);

2.12 **odklanja** razširitev oz. poostreitev direktive EU o zgradbah, dokler ni izdelana ocena učinka sedanje direktive. Pred razširitvijo direktive o zgradbah je treba predvideti dovolj časa za oceno sedanjega dokumenta (vprašanje 8);

2.13 **se zavzema** za intenzivnejše delo javnosti na vseh ravneh. Kampanje se morajo dotikati nacionalne, regionalne ali lokalne ravni. Izvesti jih je treba predvsem za tista področja, kjer imajo ciljne skupine resnično več praktičnih možnosti ukrepanja. Pri tem bi bilo zaželeno sodelovanje Evropske komisije ali njenih predstavnikov v državah članicah z regionalno in lokalno ravno;

2.14 **poudarja** potrebo po informacijah in usposabljanju, ki se ne bi smeli omejevati na tiste, ki poklicno delajo na področju

energije, temveč bi morali zajeti še posebej tiste, ki delajo izven področja energije, na primer arhitekta, gradbena podjetja, nosilce projektov, načrtovalce in upravljalce infrastrukture;

2.15 **se v celoti zavzema** za pospeševanje uporabe objektov, v katerih poteka sproizvodnja energije in toplote. Poleg zavzetega izvajanja direktive o SPET se mora tudi s tem povezan trg toplotne energije hitreje razvijati kot doslej (vprašanje 13);

2.16 **podpira** sanacijo starejših — neučinkovitih — toplotnih omrežij, kar bi zelo pomembno prispevalo k pospeševanju energetske učinkovitosti in poziva države članice, da v ta namen uporabijo sredstva iz strukturnih in kohezijskih skladov;

2.17 **podpira** poziv Evropskega parlamenta Komisiji, da predlaga zakone za učinkovit trg toplotne energije in sistemov hlajenja. Za lokalno raven je učinkovita uporaba toplotne energije ravno tako pomembna kot smiselne rešitve na področju sistemov hlajenja. Zaradi klimatskih naprav se je poraba električne energije v vročih mesecih v zadnjih letih izredno povečala. Ker je za trg toplotne energije in sistemov hlajenja na osnovi gradbenih prepisov pristojna lokalna raven, bi bila posebna politika obveščanja in svetovanja tudi v tem primeru zelo pomembna. Treba bi bilo vplivati na odločitve lokalne ravni v prid večji energetske učinkovitosti. Inovativni primeri s področja toplotnih omrežij in omrežij za hlajenje so na voljo na zgoraj navedeni spletni strani, kjer so zbrani primeri dobre prakse;

2.18 **zagovarja** poudarjanje in pospeševanje decentralizirane proizvodnje, ki jo navaja zelena knjiga, vendar opozarja, da je treba natančno preučiti razmerje med zmogljivostjo elektrarn in lokalno porabo. Tudi tukaj bi bilo treba uporabljati sproizvodnjo električne energije in toplote kot posebej učinkovito obliko proizvodnje. Lokalna uporaba proizvedene toplote še posebej zagotavlja energetske učinkovitost;

2.19 **poudarja**, da je treba tudi na področju pridobivanja energije iz obnovljivih virov energije paziti na energetske učinkovitost in po možnosti racionalno ravnati z obstoječimi viri. Če se gradijo nove elektrarne, je treba najprej na najboljši možni način organizirati porabo energije na vseh področjih, nato pa sistem oskrbe prilagoditi takšni porabi. Pri tem je treba — ob sodelovanju pristojnih lokalnih in regionalnih oblasti ter v skladu z nacionalnimi zakoni — upoštevati in preveriti tudi naslednje dejavnike: lokacijo, vrsto tehnologije, velikost objekta in stopnjo izkoriščenosti;

2.20 **je proti** sistemu dodeljevanja belih certifikatov za energetske učinkovitost, kjer je dobavitelj dolžan uvesti ukrepe varčevanja z energijo na ravni končnih uporabnikov. Obstaja

bojazen, da bi bili stroški uvedbe in delovanja dodatnega sistema trgovanja višji kot prihranek, dosežen s takšnim sistemom. Poleg visokih administrativnih stroškov bi bilo tudi pravično razdeljevanje certifikatov še težje kot pri trgovanju z emisijami (vprašanje 15);

2.21 **zahteva** dodatne investicije v izgradnjo lokalnega javnega potniškega prometa in železniške infrastrukture. Zmanjšanje avtomobilskega prometa lahko dolgoročno pričakujemo samo, če bodo imeli posamezniki potniki (vozniki avtomobilov) na voljo primerne alternative; v tej povezavi **pozdravlja** dejstvo, da Evropska komisija lokalni in regionalni ravni priznava pravico do samoodločanja pri izvajanju storitev splošnega pomena, kot je to navedeno v predlogu uredbe Komisije o storitvah javnega potniškega cestnega in železniškega prometa. S tem se lokalnim in regionalnim oblastem

priznava njihov pomen pri zagotavljanju lokalnega javnega potniškega prometa;

2.22 **poziva** Komisijo, da tudi industrijo zadolži za pripravo različnih ukrepov, s katerimi bi pospešila znižanje maloprodajnih cen za energetske učinkovite naprave in tehnologije za obnovljive vire energije; **se strinja** z mnenjem Evropskega parlamenta, da so bila dosežena omembe vredna znižanja stroškov v zadnjih letih, vendar se morajo stroški nižati še naprej, saj bodo ukrepi za povečanje energetske učinkovitosti le na ta način privlačni za javnost;

2.23 **meni**, da se je EU **dolžna** — z vidika razmeroma visokih okoljskih standardov, ki veljajo v Evropi — v STO pogajati za tarifne ali netarifne ugodnosti za energetske učinkovite proizvode.

V Bruslju, 16. februarja 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu o evropskih politikah, ki zadevajo mlade o obravnavi skrbi mladih v Evropi– izvajanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva

(2006/C 192/04)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu o evropskih politikah, ki zadevajo mlade: o obravnavi skrbi mladih v Evropi — izvajanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva (KOM(2005) 206 končno);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 30. maja 2005, da se v skladu s členom 265 (1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti z Odborom posvetuje o tej temi;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 25. julija 2005, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadolži za oblikovanje mnenja o tej temi;

ob upoštevanju Evropskega pakta za mlade (zaključki predsedstva Evropskega sveta v Bruslju (22. and 23. marca 2005) 7619/05 dodatek 1);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta — ustanovitev programa *Mladina v akciji* za obdobje 2007-2013 ⁽¹⁾ (CdR 270/2004 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu o posledičnih ukrepih k beli knjigi *Nova spodbuda za evropsko mladino — Predlog za skupne cilje na področju prostovoljnih dejavnosti mladih* in o sporočilu

⁽¹⁾ KOM(2004) 471 končno

⁽²⁾ UL C 71 z dne 22.3.2005, str. 34

Komisije Svetu o posledičnih ukrepih k beli knjigi *Nova spodbuda za evropsko mladino- Predlog za skupne cilje za boljše razumevanje in poznavanje mladine* ⁽³⁾ (CdR 192/2004 fin) ⁽⁴⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu o posledičnih ukrepih k beli knjigi *Nova spodbuda za evropsko mladino — Predlog za skupne cilje na področju sodelovanja in informiranja mladih, kot odgovor na resolucijo Sveta 27. junija 2002, ki zadeva okvir evropskega sodelovanja na področju mladine* ⁽⁵⁾ (CdR 309/2003 fin) ⁽⁶⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o *Enotnem okviru za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass)* ⁽⁷⁾ (CdR 307/2003 fin) ⁽⁸⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 253/2005 rev. 2), ki ga je komisija za kulturo in izobraževanje sprejela 7. decembra 2005 (poročevalec: **g. Roberto Pella**, član občinskega sveta Cossata (IT/ELS);

na svojem 63. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja 2006 (seja 16. februarja) sprejel naslednje mnenje:

1. Uvod

Odbor regij

1.1 **se seznaja** s sporočilom Komisije o evropskih politikah, ki zadevajo mlade, za uresničevanje Evropskega pakta za mlade, in pozdravlja obsežen koncept ter pojmovanje mladinske problematike kot tematike, ki je presek več področij in zadeva številna področja izvajanja politik EU;

1.2 **pozdravlja** dejstvo, da je sporočilo oblikovano s kontinuiteto glede na belo knjigo Komisije *Nova spodbuda za evropsko mladino*, na resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 in na paket integriranih smernic za rast in zaposlovanje, ki ga je Komisija sprejela 12. aprila 2005;

1.3 **pozdravlja** in podpira pripravljenost, da se na vseh področjih delovanja okrepijo ukrepi v korist mladine, saj so mladi neizogibno potrebna naložba v prihodnost Evrope;

1.4 **opozarja**, da je treba pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh — na ravni EU in na nacionalni, regionalni ter lokalni ravni — aktivno delovati, da se konkretno zagotovi državljanstvo mladih v vseh političnih kontekstih evropske družbe. Zlasti je pomembno pripraviti ukrepe za izboljševanje kakovosti poklicnega, družbenega in družinskega življenja mladih, da se zanje ustvarijo razmere, potrebne za aktivno državljanstvo. Vključenost mladih je temeljni pogoj za dolgoročno konsolidacijo vključevanja in za legitimnost institucij EU v očeh evropskih državljanov.

1.5 **poudarja**, da je dejansko udeležbo mladine mogoče zagotoviti le z vključevanjem lokalnih in regionalnih ozemeljskih skupnosti, mladinskih organizacij in vseh socialnih partnerjev, ki se srečujejo s svetom mladih, v dejavnosti, ki jih namerava izvajati EU. Uspeh pobud, ki jih je začrtala Komisija, je v veliki meri odvisen od uspešnega izvajanja tega usklajevalnega procesa.

2. Uporaba odprte metode usklajevanja

2.1 Odbor **izraža željo**, da bi uporaba odprte metode usklajevanja ustrezno upoštevala vlogo lokalnih in regionalnih ozemeljskih skupnosti ter spoštovala njihove pristojnosti.

2.2 Odbor **meni**, da mora odprta metoda usklajevanja na področju politik, ki zadevajo mlade, slediti naslednjim ciljem: a) spravi mladih z mestnim življenjem, da so bolj udeleženi pri politikah, ki jih zadevajo; b) večjemu upoštevanju posebnih potreb mladih pri politikah Skupnosti in politikah na ravni posameznih držav članic. Te cilje je mogoče dosegati samo ob upoštevanju nalog, pristojnosti in znanja lokalnih in regionalnih ozemeljskih skupnosti — še posebej na področjih, ki jih obravnava v sporočilu predstavljena strategija.

2.3 Odbor zato **priporoča**, da države članice na nacionalni ravni zagotovijo udeležbo lokalnih in regionalnih ozemeljskih skupnosti pri načrtovanju, izvajanju in spremljanju politik, ki zadevajo mlade, in da Svet zagotovi udeležbo na evropski ravni.

3. Politike na področju zaposlovanja in socialnega vključevanja

3.1 Odbor pozdravlja usmeritev Komisije k politikam zaposlovanja in socialnega vključevanja mladih, ki so v veliki meri izpostavljeni tveganju brezposelnosti, kritičnih zaposlitvenih razmer in nizkih plač. Po mnenju odbora je na tem področju posebno pomembno, da se lizbonska strategija, ki predvideva več in boljših delovnih mest, izvaja v celoti.

3.2 Odbor poziva Komisijo, da predloži kvantitativne cilje glede boja proti brezposelnosti mladih (ki je zdaj na ravni EU 18-odstotna).

Za izvajanje teh politik so pristojne države članice, vendar pa so lokalne uprave v vseh državah članicah politične in administrativne enote, ki imajo nalogo snovati, razvijati in voditi procese integriranja politik dela, socialnih politik, politik vključevanja, boja proti diskriminaciji in boja proti socialnemu izključevanju.

⁽³⁾ KOM(2004) 336 končno in KOM(2004) 337 končno

⁽⁴⁾ UL C 43 z dne 18.2.2005, str. 42

⁽⁵⁾ UL C 22, 24.1.2001, str. 7, in KOM(2003) 184 končno

⁽⁶⁾ UL C 121 z dne 30.4.2004, str. 10

⁽⁷⁾ KOM(2003) 796 končno

⁽⁸⁾ UL C 121 z dne 30.4.2004, str. 10

3.3 Priprava ukrepov za novo določanje in preoblikovanje sistemov socialnega varstva na podlagi proaktivnega pristopa s ciljem, da bi povečali zaposlitvene možnosti mladih generacij in njihove udeležbe v družbenem življenju nasploh, terja korenito spremembo zornega kota pri opazovanju problemov na področju socialnega vključevanja oziroma izključevanja, če želimo celovito zajeti socialne razmere mladih. Vprašanja zaposlitve ni mogoče obravnavati ločeno od kompleksnega področja „pogojev družbene usposobljenosti“, kot so zdravje, osnovna izobrazba in okolje, ki spodbuja in neguje iniciativnost.

3.4 Akcijski programi držav članic in EU ter ukrepi strukturnih skladov sledijo v okviru evropskih strategij zaposlovanja in ukrepov za spodbujanje konkurenčnosti analognim ciljem, kar zadeva povečevanje zaposlenosti, enakopravnost in socialno kohezijo. Povečana sposobnost prilagajanja delavcev in podjetij procesom gospodarske preobrazbe in višja raven zaposljivosti delavcev sta torišče za preskušanje integriranih politik na področju mladine, ki se izvajajo, uresničujejo in vzajemno dopolnjujejo predvsem na lokalni ravni.

3.5 Odbor poziva Komisijo, da na podlagi dogovora zasnuje ukrepe, s katerimi bi spodbujali razvoj znanja, strokovnega znanja in vseh operativnih instrumentov za krepitev in kvalificiranje dela lokalnih in regionalnih uprav, še posebej:

- izmenjave podatkov, informacij, zglednih postopkov (tudi z vzpostavljanjem stalnih transnacionalnih mrež s preverljivim in učinkovitim delom);
- skupne in primerljive ukrepe usposabljanja za najpomembnejše lokalne in regionalne akterje na področju politike, ki zadeva mlade.

3.6 Ukrepi za krepitev učinkovitosti delovanja lokalnih uprav zadevajo predvsem naslednja področja:

- sisteme za spajanje ponudbe in povpraševanja;
- poti vključevanja v trg dela;
- ukrepe na področju zaposlovanja in socialnega vključevanja;
- informacijske in komunikacijske dejavnosti v zvezi z vprašanji ureditev trga dela in razvoja poklicev;
- povezovanje med sistemi poklicnega usposabljanja in svetom gospodarstva oziroma podjetij;
- spremljajoče gospodarske ukrepe za socialno vključevanje.

3.7 Položaj mladih — predvsem tistih, ki so najbolj ogroženi — je mogoče izboljšati s strategijo socialnega vključevanja, če bo na ravni EU in držav članic razvito učinkovito integriranje različnih političnih področij, na katerih so lokalne in regionalne ozemelske skupnosti neposredno zadolžene za izvajanje. Zato bo pripravi vsake strategije socialnega vključevanja ter programa vzajemnega učenja na področju zaposlovanja koristila aktivna in neposredna udeležba različnih lokalnih in regionalnih uprav.

3.8 Ujemanje in sodelovanje različnih institucionalnih ravni bi se lahko v tem okviru osredotočilo na težave mladih pri približevanju trgu dela. Te se ne kažejo zgolj v številkah o deležu brezposelnih, temveč tudi v številkah o deležu neaktivne mladine, ki ne študira, ne dela in niti ne išče dela. Spričo dejstva, da se veliko mladih izmika tudi dolžnosti usposabljanja do starosti 18 let, je to še toliko usodnejše.

3.9 Odbor **poziva** Komisijo, da spodbudi sprejetje ustreznih ukrepov, ki bi jih vključevali v reformne programe držav članic in bi bili namenjeni zagotavljanju primerne finančne in organizacijske podpore projektom na področju podjetniške iniciativnosti mladih.

4. Izobraževanje in usposabljanje

4.1 Odbor **poudarja**, da Evropski pakt za mlade ne sme voditi niti do harmonizacije vsebine programov izobraževanja in usposabljanja na ravni EU niti do harmonizacije organizacije sistema izobraževanja in usposabljanja, saj so za ta področja v polni meri odgovorne države članice, v nekaterih primerih pa lokalne in regionalne oblasti. To je v skladu z določbami Pogodbe, ki pristojnost Komisije omejuje na razvoj „evropske razsežnosti izobraževanja“ in „izmenjave informacij in izkušenj, skupnih izobraževalnim sistemom držav članic.“

4.2 Odbor **upa**, da se bodo okrepile in izboljšale izmenjave informacij o zglednih praksah (in o uporabljenih instrumentih ter postopkih), ki so jih posamezne države članice razvile za zagotavljanje aktivne in učinkovite udeležbe lokalnih in regionalnih ozemelskih skupnosti pri procesih prilagajanja sistemov in okvirov poklicnih kvalifikacij.

4.3 Še zlasti ni mogoče izvesti nobene morebitne pobude na področju opredelitve skupnega evropskega okvira poklicnih kvalifikacij — tudi glede nadzora in vrednotenja — brez prispevka lokalnih in regionalnih ozemelskih skupnosti. Tem pobudam koristijo povezave in sinergije v zvezi s postopki za „kreditni transfer“ in za jamstva kakovosti, skupnimi evropskimi načeli glede ugotavljanja in priznavanja formalnega in neformalnega učenja ter *Europassa* (enotnega evropskega instrumenta za transparentnost zaključnih spričeval, izkazov in usposobljenosti).

4.4 To naj bi seveda veljalo za preskusno dobo Youthpassa v okviru Europassa, ki naj bi se po načrtih Komisije začela leta 2006. S tem v zvezi je treba predvideti primerne tehnične in gospodarske instrumente.

4.5 Analogen postopek bi bilo treba uporabiti pri dejavnostih, ki jih predlaga Komisija in s katerimi naj bi po eni strani države članice pozvali k temu, da v okviru posodabljanja upravnih organov za zaposlovanje zagotavljajo več transparentnosti in več informacij o možnostih zaposlovanja in usposabljanja, da bi tako spodbujali mobilnost, po drugi strani pa bi

morale države članice odpravljati ovire za mobilnost. S tem v zvezi bi lahko bi lahko tudi pri vrednotenju in uresničevanju pobud, kot so Evropski prostovoljci, vzpostavitev informacijskih portalov, kot so EURES (evropski portal za zaposlitveno mobilnost) in PLOTEUS (Portal o možnostih izobraževanja po Evropi), bolje izpolnjevali potrebe mladih z upoštevanjem mnenj in predlogov lokalnih ozemeljskih skupnosti.

4.6 Potrebno usklajevanje nacionalnih sistemov usposabljanja za optimalno zagotavljanje prometa oseb in razvoj lokalnih sistemov je mogoče spodbujati tudi s krepitvijo izmenjave znanja in zglednih postopkov. Prizadevanja različnih držav članic v smislu vzpostavljanja primerljivega okvira potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja je še zlasti mogoče pospeševati s skupnostno podporo transnacionalnemu dialogu in s čezmejnimi sodelovanjem.

4.7 Nadaljnji razvoj nalog univerz kot prostorov izmenjave znanja in kulture evropske mladine je treba podpirati s tesnim sodelovanjem med institucijami EU in lokalnimi ter regionalnimi ozemeljskimi skupnostmi. To bi bilo treba dosegati tudi z močnejšo zasidranostjo univerz v lokalno okolje in tako, da bi univerze globlje ter občeveljavneje sprejemale načela, metode in stile partnerstva.

5. Mobilnost

5.1 Odbor regij **pozdravlja** popolno usmeritev dokumenta Komisije k politikam Skupnosti glede svobodnega pretoka oseb in mobilnosti študentov, inštruktorjev ter oseb, ki se usposabljaajo, še posebej mladine.

5.2 Zato odbor v polni meri **podpira** stališča Komisije glede mobilnosti mladih v Evropi, tako pri usposabljanju kot pri zaposlovanju

5.3 Odbor **poziva** evropske institucije, da z namenom poglobljanja znanj o Evropi in njenih mehanizmov delovanja ter z namenom vključevanja mladih v politično dogajanje pripravi politični program za mladino po zgledu modela Združenih narodov, s pomočjo katerega bi učenci v nadaljnjem dopolnilnem izobraževanju in študenti na univerzah lahko v obliki pravega simulatorja sodelovali v delu evropskih institucij (plenarnih zasedanjih Evropskega parlamenta, zasedanjih Sveta itd.).

5.4 Mobilnost mladih se danes ne omejuje več na mobilnost znotraj EU, temveč vse bolj zadeva tudi države, ki niso članice EU. Odbor **upa**, da bo prišlo do tesnejšega sodelovanja med Komisijo, državami članicami in lokalnimi ozemeljskimi skupnostmi, tudi zaradi spodbujanja vključevanja mladih v službe prostovoljcev in v mednarodno solidarnost. Ustrezno pozornost je treba namenjati čezmejni mobilnosti: današnje evropsko prebivalstvo vključuje pomembne manjšine z obmejnih območij, na katerih je treba spodbujati mobilnost in razvijati stike. V istem razvojnem prostoru delujoče mreže nevladnih organizacij različnih držav članic ponujajo v tem okviru možnost prekušanja podpornih akcij za pospeševanje sinergij lokalnih, nacionalnih in evropske ravni.

5.5 Odbor Komisiji in državam članicam **priporoča**, da pospešujejo krepitev programov posameznih držav članic na področju učenja tujih jezikov, da bi bili mladi delavci lahko udeleženi pri mobilnosti znotraj EU.

6. Usklajevanje poklicnega in družinskega življenja

6.1 Odbor regij **poudarja** avtonomijo držav članic pri oblikovanju politike in metod za spodbujanje usklajevanja med poklicnim in družinskim življenjem.

6.2 Tudi v tem primeru bi moral biti prispevek Komisije usmerjen k temu, da krepí možnosti za prevzemanje in za *mainstreaming* zakladnice informacij, znanj in izkušenj lokalnih in regionalnih ozemeljskih skupnosti, in sicer tako na področjih, ki jih omenja Komisija, kot tudi na področju uveljavljanja enakopravnosti med generacijami.

7. Udeležba in ukrepi za krepitev aktivnega državljanstva mladine

7.1 Po mnenju Komisije bi morala Komisija na področju politike, ki zadeva mlade, izpeljati odločne in čim učinkovitejše ukrepe za dialog in usklajevanje z mladino glede programov in pobud, ki jih snuje Komisija, pri čemer bi morali preskušati tudi inovativne metode.

7.2 Občinam ali regijam — ki so, odvisno od ozemeljske strukture vsake posamezne države članice, državljanom najbližje institucije in prvi neposredni sogovornik mladine pri vprašanih vključevanja v politična, družbena in gospodarska dogajanja — mora biti v tem procesu omogočeno, da v polni meri in učinkovito izvajajo vlogo, ki jim pripada. Proces posvetovanja z lokalnimi upravami bi moralo spremljati sprejemanje ukrepov z naslednjimi cilji:

- krepitvijo izmenjave izkušenj med tistimi, ki odločajo, in nosilci funkcij v politiki, ki zadeva mlade, na lokalni ravni, tudi zaradi olajševanja vzajemnega razumevanja;
- pospeševanjem vzpostavljanja stabilnih mrež, izmenjave in širjenja zglednih postopkov ter vzajemne podpore pri posodabljanju strategij, postopkov in instrumentov za pospeševanje udeležbe mladih. S transnacionalnim dialogom je mogoče krepiti in stabilizirati izkušnje; tako je mogoče zmanjšati tveganje, da bodo predčasno razvođenele.
- ustvarjanjem mehanizmov in instrumentov udeležbe, ki naj olajšujejo pobude mladih in jim omogočajo vključevanje v akcije in projekte, za katere so sami dali pobudo.

Transnacionalni dialog „krepi“ in utrjuje izkušnje ter zmanjšuje tveganje, da bi se prezgodaj razvođenele.

7.3 Odbor meni, da morajo države članice sprožiti kampanje za udeležbo in za izvajanje državljanstva ter v okviru šolskih programov in programov usposabljanja spodbujati ozaveščenost o odgovornostih, ki jih mora prevzemati vsak posameznik v demokratični družbi in posebej v svoji skupnosti. V tem smislu so šole in učni centri sekundarnega izobraževanja pomemben prostor za udeležbo mladih in za učenje demokracije.

7.4 Odbor **upa**, da bodo pospeševali izmenjavo dobrih praks o oblikah udeležbe mladih na lokalni ravni odločanja in pobude za pospeševanje mobilnosti ter znanja o različnih oblikah občinske uprave z namenom zavestnejše udeležbe v političnem življenju.

7.5 Odbor poziva regionalne in lokalne oblasti, da spodbujajo izkušnje, kot so "nasveti mladih", ki bodo ne le mehanizem ali način udeležbe mladih in dialoga z njimi, temveč tudi dejanska oblika usposabljanja za dejavno državljanstvo.

7.6 Komisija pa mora — za podporo procesov lokalne udeležbe in aktivnega državljanstva s pomočjo transnacionalnega dialoga — podpirati skupno pripravo konkretnih meril in vsebin v zvezi s cilji udeležbe: kakšne postopke je treba uporabiti, kakšen naj bo obseg in koga je treba vključiti?

7.7 Da bi preprečili ali zmanjšali tveganje, da bi v procesih posvetovanja in udeležbe favorizirali samo „velike“ nacionalne organizacije, je treba aktivno vključevati mreže mladinskih organizacij, ki delujejo na lokalni ravni. V tem smislu je koristna neposredna udeležba občin, ki so na svojih ozemljih razvile modele za načrtovanje in vodenje politik, ki zadevajo mlade, in ki vključujejo modele posvetovanja in usklajevanja.

7.8 Odbor **upa**, da Komisija pri izvajanju napovedanih pobud (kampanja *Za raznolikost. Proti diskriminaciji*; evropska pobuda za pospeševanje zdravja otrok in mladine ter javna razprava o športu, s ciljem, da bi okrepili vzgojne in družbene vrednote športa za mlade) ne podcenjuje temeljne vloge lokalnih in regionalnih ozemeljskih skupnosti, ki jo te lahko igrajo pri doseganju, informiranju, ozaveščanju, motiviranju in aktiviranju skupin in posameznikov.

7.9 Odbor **izraža zadovoljstvo**, da je velik del odgovornosti za politiko mladih v rokah evropskih občin in regij. Zato je odločilnega pomena, da so lokalne in regionalne oblasti vključene v odgovornost za izobraževanje, zaposlovanje in prosti čas mladih.

8. Programi za podporo politik, ki zadevajo mlade

8.1 Komisija in institucije Skupnosti lahko igrajo pomembno vlogo pri ustvarjanju okvirnih pogojev in instrumentov, ki državam članicam omogočajo, da primerno uresničujejo svoja pooblastila. Večdimenzionalnost, presečni značaj in multikavzalnost mladinske problematike terjajo na različnih institucionalnih ravneh — v skladu z različnimi pristojnostmi in pooblastili — temeljito poznavanje pojavov in procesov.

8.2 Odbor zato **priporoča** pobude za razvoj sistema usklajevanja opazovalcev položaja mladih. Na podlagi izkušenj z obravnavo podobnih večdimenzionalnih tematik s presečnim značajem naj bi

— preprečevali množenje informacijskih sistemov in platform;

— že na evropski ravni dopolnjevali in medsebojno povezovali evropske baze podatkov, s čimer bi omogočili obdelavo in povezovanje podatkov v zvezi z mladino;

— v enotni evropski mreži valorizirali in dopolnjevali najboljše, v vsej Evropi zbrane in od lokalnih ter regionalnih ozemeljskih skupnosti podprte izkušnje opazovalcev položaja mladih;

— pospeševali specializacijo lokalnih opazovalcev in zmanjševali tveganje podvajanj in razprševanj.

8.3 Odbor **priporoča** pospeševanje evropske kulture politik, ki zadevajo mlade, s pomočjo posebnih programov in akcij ozaveščanja, širjenja in izmenjave zglednih postopkov, ter z nadaljnjim usposabljanjem lokalnih akterjev politik, ki zadevajo mlade. Tako se ustvarja evropski prostor, v katerem lahko tisti, ki odločajo, izmenjujejo mnenja o izvajanju politik, ki zadevajo mlade. Odbor ponuja Komisiji še posebej svoje sodelovanje pri začetku informacijske kampanje za *Evropski pakt za mlade*.

8.4 Za učinkovitost politik, ki zadevajo mlade, je zelo pomembno, da se sprožijo procesi ocenjevanja učinkov in rezultatov teh politik. Spricho dejstva, da trajnih in splošno priznanih modelov mladinske politike ni, takšno ovrednotenje omogoča krepitev izkušenj, ponuja učne primere in ustvarja razumljive ter ponovljive vzorce. Predvsem lokalne in regionalne ozemeljske skupnosti je treba pozvati, da sodelujejo v procesih ocenjevanja.

8.5 Pri razvoju, organizaciji in uresničevanju vsakega posameznega programa ali akcije je treba uveljavljati pomen sposobnosti vodenja regij in lokalnih ozemeljskih skupnosti v okviru politik, ki zadevajo mlade, ter vertikalno subsidiarnost dopolnjevati s horizontalno subsidiarnostjo, ki je še posebej pomembna na lokalni ravni. Zato je pri uresničevanju vsakega programa ali akcije na področju politike, ki zadevajo mlade, treba pospeševati učinkovite, uravnotežene in reprezentativne izkušnje s partnerstvi.

8.6 Odbor **poudarja** potrebo po vključitvi mladinske razsežnosti v politike EU. Tudi za ukrepe na področju kulture, na katerem so že prej delno priznali dodatno vrednost vključevanja mladine, je treba predvideti ustrezna sredstva in možnosti za pobude, ki jih izvajajo mladi in so namenjene mladim. Poleg tega je — tudi zaradi nevarnosti socialne izključenosti mladine — treba opozoriti na pomen socialne enakosti in enakih možnosti generacij.

8.7 Odbor **zahteva**, da se prizna osrednji pomen ozemeljskih skupnosti za izvajanje in vrednotenje programov *Mladina* in *Evropska civilna služba*. To priporočilo velja tudi za program *Mladina v akciji* (2007-2013). Le tako je mogoče projekte ukoreniniti na kraju samem in zagotoviti njihov domet ter dejansko vključenost v lokalno politiko.

8.8 Odbor **meni**, da bi morali ukrepi mladinske politike poleg točk, navedenih v Evropskem paktu za mlade, obsegati tudi vprašanja, ki — četudi le posredno — prispevajo k doseganju ciljev, opredeljenih v paktu. Posebej je treba zaradi njihovega pomena opozoriti na stanovanjsko gradnjo (ki šteje k ukrepom na področju dela, mobilnosti ter združljivosti poklicnega in družinskega življenja), na analogne sektorje podpore družinam in na ukrepe za olajšanje dostopa do posojil. Države članice je zato treba pozvati, naj si bolj prizadevajo za izvajanje učinkovitih reform na teh področjih.

8.9 Odbor Komisijo poleg tega **poziva**, naj podpre sprejetje ukrepov z naslednjimi cilji v reformne agende posameznih držav v okviru lizbonske strategije:

- krepiti akcije za boj proti vse večjemu socialnemu izključevanju mladih, še posebej na vseh ravneh s pospeševanjem razvoja pobud, namenjenih izboljševanju dostopa *vseh mladih do vseh* (socialnih, političnih in državljskih) pravic in njihovega uresničevanja;
- spodbujati politike na področju mladih v nacionalnih reformnih programih in dati prednost njihovem izvajanju;
- podpirati nadarjeno mladino iz finančno zapostavljenih razmer, da dosega najvišje stopnje izobrazbe in preprečvati, da prekinja šolanje;
- mladim zagotoviti primerne socialne ukrepe, glede na trg dela;
- pospeševati mladinsko umetnost in ustvarjalnost s podpiranjem poklicne samostojnosti mladih na teh področjih;
- ustvariti posebne oblike podpore za udeležbo vseh mladih in posebej mladih z nizkimi dohodki, mladih brezposelnih, mladih invalidov, mladih žensk in mladih priseljencev;

- podpirati mlade, ki živijo na podeželskih in zapostavljenih območjih, pri kulturnem, socialnem in poklicnem vključevanju;
- pospeševanje prostovoljno dejavnost mladih.

9. Finančna sredstva

9.1 Odbor **ugotavlja**, da so — upoštevajoč kompleksnost problemov, s katerimi se je treba soočiti — navedbe Komisije preveč nejasne glede finančnih virov, potrebnih za izvajanje ukrepov, ki zadevajo mlade.

9.2 Zato **priporoča**, da se v fazah, ki sledijo pripravi direktiv EU, pravočasno odobrijo sredstva iz evropskih skladov, ker takšni ambiciozni projekti, ki zadevajo mladino in ki so nedvomno potrebni, terjajo finančne vire, ki jih države članice same ne morejo zagotavljati. Na koncu poziva Komisijo, naj poveča sredstva, namenjena za politike Skupnosti, ki zadevajo mlade.

9.3 Odbor nadalje **priporoča**, da se ukrepi za poenostavitev uprave, s katerimi se dostop do programov ne poenostavlja samo za lokalne in regionalne ozemeljske skupnosti, temveč tudi za mlade in njihove organizacije, nadaljujejo in dograjujejo. Tako je mogoče tudi zmanjšati stroške, poenostaviti procese in skrajšati čas uresničevanja.

9.4 Odbor **upa**, da bodo v sporočilu Komisije predvidene točke podprte z ustrežno opredeljenimi in s primernimi sredstvi pokritimi programi. Poleg posebnih programov (Mladina in Evropski prostovoljci) bi lahko predvideli tudi, da se v vsakem programu EU del sredstev nameni posebnim ukrepom na mladinskem področju.

V Bruslju, 16. februarja 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij i2010 — Informacijska družba za rast in zaposlovanje

(2006/C 192/05)

ODBOR REGIJ,

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom *i2010 — Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje* (KOM(2005) 229 končno),

OB UPOŠTEVANJU sklepa Evropske komisije z dne 1. junija 2005, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej zadevi posvetuje z Odborom regij,

OB UPOŠTEVANJU sklepa predsedstva OR z dne 12. aprila 2005, da za pripravo tega mnenja zadolži komisijo za kulturo in izobraževanje,

OB UPOŠTEVANJU lizbonske strategije, katere cilj je, da Evropa postane „najbolj konkurenčno in dinamično na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, sposobno doseči trajno gospodarsko rast z več ter boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo“,

OB UPOŠTEVANJU poziva, ki ga je Evropski svet 22. in 23. marca 2005 v Bruslju naslovil na Komisijo, da naj nemudoma oživi lizbonsko strategijo ter se osredotoči na rast in zaposlovanje ⁽¹⁾,

OB UPOŠTEVANJU sklepov predsedstva Evropskega sveta v Bruslju 22. in 23. marca 2005, na podlagi katerih je „nujno treba razviti informacijsko družbo, ki bo v celoti vključujoča in bo temeljila na splošni uvedbi informacijskih in komunikacijskih tehnologij v javnih službah, MSP in gospodinjstvih. Za dosego tega se bo pobuda i2010 osredotočila na raziskovanje in inovativnost na področju IKT, razvoj industrije vsebin, varnost omrežij in podatkov, prav tako pa tudi na zblíževanje in interoperabilnost, ki si prizadeva za razvoj prostora informacij brez meja ⁽²⁾“,

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o sporočilu Komisije z naslovom „Akcijski načrt eEurope 2005: dopolnitev“ (CdR 193/2004 fin) ⁽³⁾,

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o sporočilu Komisije o hitrem povezovanju Evrope: nacionalne širokopasovne strategije (CdR 257/2004 fin) ⁽⁴⁾,

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o sporočilu Komisije o prihodnosti evropske regulativne politike na avdiovizualnem področju (CdR 67/2004 fin) ⁽⁵⁾,

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o sporočilu Komisije z naslovom Ključ do evropske prihodnosti — Smernice za bodočo evropsko politiko podpore raziskovanju (CdR 194/2004 fin) ⁽⁶⁾,

OB UPOŠTEVANJU svojega predhodnega mnenja o vlogi univerz v lokalnem in regionalnem razvoju v Evropi znanja (CdR 89/2003 fin) ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Sklepi predsedstva, Evropski svet v Bruslju 22. in 23. maja, 7619/1/05 REV1, 8. odstavek, <http://ue.eu.int/docCenter.asp>.

⁽²⁾ Sklepi predsedstva, Evropski svet v Bruslju 22. in 23. maja, 7619/1/05 REV1, 18. odstavek, <http://ue.eu.int/docCenter.asp>.

⁽³⁾ UL C 71, 22. marec 2005, str. 59.

⁽⁴⁾ UL C 71, 22. marec 2005, str. 55.

⁽⁵⁾ UL C 318, 22. december 2004, str. 27.

⁽⁶⁾ UL C 71, 12. marec 2005, str. 22.

⁽⁷⁾ UL C 73, 23. marec 2005, str. 55.

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja (CdR 252/2005 rev. 2), ki ga je sprejela komisija za kulturo in izobraževanje 7. decembra 2005 (poročevalec: **g. Théodoros Georgakis, župan Ilioupolija**, Grčija, PES),

KER:

1. lahko informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) posredno ali neposredno znatno prispevajo k uresničitvi ciljev lizbonske strategije,
2. mora ambiciozen načrt širokopasovnih povezav, ki temelji na enakih pravicah, nediskriminaciji in digitalnem dostopu v okviru evropske informacijske infrastrukture, igrati osrednjo vlogo pri zblizovanju Evrope, držav članic EU in vseh prihodnjih držav kandidat, njihovih mestnih in podeželskih občin, podjetij in državljanov,
3. so vlaganja v raziskave in inovativnost ključnega pomena in jih je treba zato povečati, da bo sektor IKT lahko še naprej prispeval k večanju rasti in delovnih mest,
4. je izjemno pomembno, da se za nova in že obstoječa podjetja ter za prenovljene javne službe razvijejo učinkovite in moderne informacijske infrastrukture,
5. mora enakost možnosti na področju informacijske družbe vključevati tudi pravico evropskih državljanov do povezav in storitev, ne glede na vrsto uporabnika, družbeni položaj in lokacijo,
6. je treba zasnovano in upravljanje informacijske infrastrukture dojemati tako kot oskrbo z vodo in elektriko,

je mnenje sprejel na 63. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja 2006 (seja z dne 16. februarja).

1. Stališča Odbora regij

Splošne ugotovitve

Odbor regij

1.1. **ceni** jedrnatost in jasnost analize in zaključkov poročila Komisije z naslovom *i2010 — Informacijska družba za rast in zaposlovanje*,

1.2. **se strinja z** ugotovitvijo, da so znanje, raziskave in inovativnost gibalno trajnostne rasti,

1.3. **trdno podpira** idejo, da je ena od prednostnih nalog ustvariti informacijsko družbo, ki bo v celoti vključujoča,

1.4. **potrjuje** tezo, da so IKT pomembno gibalno za doseganje večje rasti in zaposlovanja, kar potrjujejo statistični kazalniki, ki kažejo, da se je po zaslugi IKT BDP Evropske unije povečal za 25 %, produktivnost pa za 40 %,

1.5. **poudarja**, da digitalna konvergenca storitev, omrežij, naprav in medijev napreduje hitro, kar se kaže v širjenju kanalov, ki državljanom omogočajo dostop do bogatega vira informacij,

1.6. **opaža**, da bo družbena konvergenca in opredelitev okvirov regulativne ureditve pripomogla k uspešnejši digitalni konvergenци,

1.7. **odobrava** strategijo i2010 za informacijsko družbo in **podpira** ključne smernice te dejavnosti ter njene glavne prednostne naloge,

1.8. **se strinja**, da je strategija i2010 koristna za odprto in konkurenčno digitalno ekonomijo in si prizadeva za kakovost in preprečevanje socialne izključenosti,

1.9. **poudarja** pomen treh prednostnih nalog strategije i2010, in podpira

— vzpostavitev enotnega evropskega informacijskega prostora,

— povečanje inovacij in investicij v raziskave,

— informacijsko družbo za vse, brez socialne izključenosti, kar zahteva izboljšanje javnih storitev in kakovosti življenja,

1.10. **je prepričan**, da bo pobuda i2010 pomagala izboljšati kakovost življenja državljanov in družbe na splošno.

Glede enotnega evropskega informacijskega prostora

Odbor regij

1.11. **podpira** v prihodnost usmerjen politični pristop Evropske komisije, saj meni, da ima sektor IKT Evropske unije ogromen potencial, ki ga je treba izkoristiti. Enoten evropski trg s pravili, ki so v vseh državah enaka, ponuja posebno ugodne priložnosti za podjetja,

1.12. **poudarja**, da je treba priznati in opredeliti vlogo regionalnih in lokalnih skupnosti pri izvajanju strategije i2010,

1.13. **z zadovoljstvom opaža** prizadevanja za uresničitev velikih izzivov in dodaja, da bodo rezultati ocenjeni na podlagi predlaganih akcijskih načrtov,

1.14. **poudarja**, da je treba za povečanje hitrosti širokopasovnih storitev na strukturno šibkih in zapostavljenih območjih nameniti veliko finančnih sredstev iz strukturnih skladov in v okviru vrednosti digitalnih vsebin, interoperabilnosti in varnosti izmenjav nameniti veliko finančnih sredstev iz raziskovalnih in razvojnih programov,

1.15. **meni**, da je visokokakovosten širokopasovni dostop po razumnih cenah, predvsem večja kakovost storitev, ki jih ponujajo lokalne oblasti, eno od pglavlnih meril kakovosti storitev za državljane, hkrati pa majhnim in srednje velikim podjetjem pomaga pri prodaji izdelkov. Predvidevamo lahko, da bodo imele od večjega in hitrejšega dostopa do širokopasovnih storitev veliko korist predvsem regije in skupnosti, ki so oddaljene od središč, predvsem najbolj obrobne,

1.16. **poudarja**, da družba namenja veliko pozornost vprašanju varstva potrošnikov in osebnih podatkov, kar bo treba upoštevati pri oblikovanju strategije in pravil delovanja trga IKT,

1.17. zato **izraža** prepričanje, da morajo nove storitve in aplikacije IKT v vsakem primeru upoštevati predpise o varstvu podatkov, uporabniki pa morajo vedno imeti možnost preveriti, kako so obravnavani njihovi osebni podatki. „Osveščanje o potrebi po samozaščiti“, ki ga predlaga Komisija, ⁽⁸⁾ morajo spremljati močnejši zaščitni mehanizmi,

1.18. **posebej poudarja**, da je treba zagotoviti varne izmenjave, da se je treba boriti proti nezakonitim in škodljivim internetnim vsebinam, ter da mora EU zagotoviti dostopne cene visoko kakovostnih storitev in komunikacij, kar bo zagotovilo ozemeljsko kohezijo celotnega območja EU s posebnim poudarkom na regijah, ki so najbolj oddaljene od središča, in najbolj obrobni regijah,

1.19. **meni**, da vsebine novih storitev in digitalnih medijev ne smejo biti zasnovane samo na podlagi ekonomskih dejavnikov, temveč jih je treba razvijati glede na socialne in kulturne potrebe,

1.20. **priporoča** ustanovitev znanstvenih parkov in oblikovanje primerne okvira za naložbe majhnih in srednje velikih podjetij.

Glede inovativnosti in naložb v raziskave,

Odbor regij

1.21. **močno podpira** pristop Evropske komisije do povečanja obsega in kakovosti raziskav o IKT v Evropi. Na tej točki bi bilo treba kljub vsemu zagotoviti prenos pridobljenega znanja za doseganje rezultatov, ki jih bo lahko koristno

uporabila celotna evropska industrija, in da bo napredek pri izpolnjevanju lizbonskih ciljev opazen v vseh regijah,

1.22. **še vedno meni**, da je treba v raziskave za obdobje 2007-2013 vložiti precej finančnih sredstev, „čeprav bi se spremenili drugi deli proračunskih načrtov“ za to obdobje ⁽⁹⁾,

1.23. **poudarja**, da bi morali glede na to, da je prenos izsledkov raziskav v izdelke izjemno pomemben izziv za vsa gospodarstva in tehnologije, skrbno upoštevati posebnosti sektorja IKT. To je še toliko pomembnejše zaradi vpliva teh tehnologij na način delovanja lokalnih in regionalnih skupnosti (elektronska uprava), zagotavljanja organizacije ter izvajanja njihovih pristojnosti (omogočanje vrste storitev za posameznike, soupravljanje kulturne in naravne dediščine, soupravljanje infrastrukture in mrež lokalne mobilnosti, elektronsko usposabljanje, e-zdravstvo, včasih tudi delo na daljavo itd.),

1.24. **želi opozoriti**, da so IKT bistveni element za izboljšanje usklajevanja in sodelovanja na različnih področjih med lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in evropskimi oblastmi, ter med temi oblastmi in evropskimi državljani ter zasebniki. Poleg tega IKT nudijo priložnost za izboljšanje kakovosti javnih storitev.

Glede informacijske družbe za vse, brez socialne izključenosti, ki zahteva izboljšanje javnih storitev in kakovosti življenja,

Odbor regij

1.25. **poudarja**, da je treba ohraniti ravnotežje med pozitivnimi ekonomskimi učinki IKT in možnimi socialnimi, pravnimi in kulturnimi posledicami, ki jih imajo IKT na življenje evropskih državljanov. Zato moramo strategije, ki se nanašajo na te tehnologije, povezati s politikami za mlade in politikami izobraževanja in ključnimi človekovimi pravicami,

1.26. **zagovarja** stališče, da lahko IKT prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja in da lahko njihova splošna razširjenost okrepi že obstoječe z IKT podprte zdravstvene storitve ter oblikuje nove, kar lahko pripomore k boljšemu stanju na področju zdravja državljanov in povečanju in izboljšanju njihovega dostopa do javnih zdravstvenih storitev,

1.27. **zagovarja tezo**, da bo uporaba IKT kot nove „tehnike“ kulture, ki se bo pridružila branju in pisanju, lahko privedla do zmanjševanja vrednosti tradicionalnih virov in kanalov informacij (časopisi, korespondenca). Če želimo ohraniti ta osnovna znanja, bi moralo učenje s pomočjo IKT spremljati klasične oblike komuniciranja, ne pa jih nadomeščati,

1.28. **ponovno opozarja**, da je treba upoštevati jezikovno in kulturno raznolikost. Običajna uporaba enega samega jezika v sektorju IKT nikakor ne bi smela nasprotovati potrebi, da se državljanom zagotovijo posebne storitve v drugih jezikih in da se spoštuje mnogovrstnost kultur in jezikov,

⁽⁸⁾ Stran 6 sporočila (francoska različica).

⁽⁹⁾ CdR 194/2004, točka 1.6 (mnenje Odbora regij o prihodnosti evropskega raziskovanja; Poročevalec: g. J. Myllyvirta).

1.29. **opaža**, da bi bilo treba evropsko pisno dediščino prenesti v elektronsko obliko in jo tako ohraniti za prihodnje generacije. To bi morali narediti za vse jezike, regije in države Evrope,

1.30. **poudarja**, da mora uporaba IKT pripeljati do znatnega povečanja stopnje produktivnosti in s tem konkurenčnosti ter ustvarjati korist za celotno družbo,

1.31. **podpira** predloge Komisije za tri ključne stebre IKT, ki so: potrebe, povezane s staranjem prebivalstva, zanesljiv in čist promet ter kulturna in jezikovna raznolikost,

1.32. **poudarja** pomen uporabe IKT kot novega „socialnega instrumenta“. Zato je treba strategije IKT povezati s socialno politiko Skupnosti,

1.33. **podpira** ustanavljanje digitalnih knjižnic in virtualnih muzejev z digitalnimi vsebinami, kjer bi hranili vsem dostopno zgodovinsko in kulturno dediščino,

1.34. **zagovarja** spodbujanje digitalnega dialoga (e-svetovanje), namenjenega izmenjavi predlogov, stališč, idej, ugotovitev in dobrih praks med državami, regijami in komponentami civilne družbe na splošno.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1. **predlaga** Komisiji in državam članicam, da v okviru tematik i2010 postavijo v ospredje in uvrstijo med najpomembnejše prednostne naloge predvsem decentralizacijo in upravljanje

- politik,
- akcijskih programov,
- in finančnih sredstev

v korist lokalnih in regionalnih skupnosti, da se vzpostavijo infrastruktura in storitve za krepitev razvoja in kakovosti življenja državljanov v regijah,

2.2. **priporoča** Komisiji, da si prizadeva za zasnovo in uporabo kazalnikov, s pomočjo katerih bo možen vpogled v razširjenost in uporabo IKT v regijah in primerjalna ocena, kar ji bo omogočilo stalno prihajati do koristnih zaključkov, nujnih za sprejemanje ukrepov na področju ekonomsko-socialnega in tehnološkega približevanja regij,

2.3. **se želi** seznaniti z rezultati in zaključki poročila o oceni strategije i2010, pravočasno prejeti sporočilo in o njem podati mnenje,

2.4. **svetuje** Komisiji, da pri snovanju akcijskih načrtov upošteva, da precejšen del razvoja na tem področju izhaja iz industrije iger, zaradi česar je treba posvetiti veliko pozornost kakovosti tega razvoja in njegovemu učinku na družbo, predvsem na mlado generacijo,

2.5. **zahteva**, da ga Komisija polno vključi v pobude, katerih cilj je ponovni pregled ali prilagoditev strategije, ki je bila sprejeta in ki se je izvajala,

2.6. **obvešča** Komisijo o svoji pripravljenosti sprožiti dodatne postopke, da bi države članice učinkovito podprle pobudo i2010 in prilagodile svoje nacionalne programe reform, vključno s tistimi, ki se nanašajo na IKT, za doseg glavnega cilja: okrepiti regije, posebej oddaljene, najbolj obrobne, podeželske ter otoške skupnosti, ki jim lahko socialno-ekonomski učinki razvoja IKT najbolj koristijo,

2.7. **poziva** Komisijo, naj nameni posebno pozornost gospodarsko najmanj razvitim regijam, da bodo lahko izkoristile priložnosti za resnično konvergenco, ki jih ustvarjajo IKT, ter da se bodo lahko izognile tveganju za socialno izključenost tistih, ki nimajo dostopa do IKT.

Odbor regij končno **poudarja in ocenjuje**, da je treba dialog o strategiji i2010 — *informacijska družba za rast in zaposlovanje* razvijati in ohranjati brez prekinitev in nasprotovanj. Vzrok za to je hitrost, s katero se razvija tehnologija, in potrebe, ki jih ta razvoj ves čas ustvarja.

V Bruslju, 16. februarja 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o

sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Haaški program: deset prednostnih nalog za naslednjih pet let — Partnerstvo za evropsko prenovo na področju svobode, varnosti in pravice“

sporočilu Komisije o vzpostavitvi okvirnega programa „Varnost in varstvo svoboščin“ za obdobje 2007–2013 – Predloga sklepov Sveta o vzpostavitvi posebnih programov za obdobje 2007–2013: – Preprečevanje, pripravljenost in obvladovanje posledic v zvezi s terorizmom – Preprečevanje kriminala in boj proti njemu v okviru splošnega programa „Varnost in varstvo svoboščin“

sporočilu Komisije o vzpostavitvi okvirnega programa „Temeljne pravice in pravosodje“ za obdobje 2007–2013 – Predlogi sklepov o vzpostavitvi posebnih programov za obdobje 2007–2013: – Boj proti nasilju (Daphne) ter preprečevanje uporabe drog in obveščanje – Temeljne pravice in državljanstvo – Kazensko pravosodje – Civilno pravosodje v okviru splošnega programa „Temeljne pravice in pravosodje“

(2006/C 192/06)

ODBOR REGIJ JE

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 10. maja 2005 „Haaški program: deset prednostnih nalog za naslednjih pet let — Partnerstvo za evropsko prenovo na področju svobode, varnosti in pravice“, KOM(2005) 184 končno;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 6. aprila 2005 o vzpostavitvi okvirnega programa „Temeljne pravice in pravosodje“ za obdobje 2007–2013 — Predlogi sklepov o vzpostavitvi posebnih programov za obdobje 2007–2013: Boj proti nasilju (Daphne) ter preprečevanje uporabe drog in obveščanje, Temeljne pravice in državljanstvo, Kazensko pravosodje in Civilno pravosodje v okviru splošnega programa „Temeljne pravice in pravosodje“, KOM(2005) 122 končno — 2005/0037 (COD) — 2005/0038 (CNS) — 2005/0039 (CNS) — 2005/0040 (COD);

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 6. aprila 2005 o vzpostavitvi okvirnega programa „Varnost in varstvo svoboščin“ za obdobje 2007–2013 — Predlogi sklepov o vzpostavitvi posebnih programov za obdobje 2007–2013: Preprečevanje, pripravljenost in obvladovanje posledic v zvezi s terorizmom ter Preprečevanje kriminala in boj proti njemu v okviru splošnega programa „Varnost in varstvo svoboščin“, KOM(2005) 124 končno — 2005/0034 (CNS) — 2005/0035 (CNS);

OB UPOŠTEVANJU sklepa Evropske komisije z dne 10. maja 2005, da se v skladu s členom 265(1) PES z Odborom regij posvetuje o tej temi;

OB UPOŠTEVANJU sklepa predsedstva z dne 12. aprila 2005, da komisijo za ustavne zadeve in evropsko upravo zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

OB UPOŠTEVANJU mnenja o območju svobode, varnosti in pravice: vloga regionalnih in lokalnih oblasti pri izvajanju haaškega programa (CdR 223/2004 fin ⁽¹⁾);

OB UPOŠTEVANJU mnenja z dne 12. oktobra 2005 o preprečevanju, pripravljenosti in odzivu na teroristične napade, preprečevanju in boju proti financiranju terorizma z ukrepi za izboljšanje izmenjave informacij, krepitev preglednosti in povečanje sledljivosti finančnih transakcij, pripravljenosti in upravljanju s posledicami v boju proti terorizmu in varovanju kritične infrastrukture v boju proti terorizmu (CdR 465/2004 fin);

⁽¹⁾ UL C 231, 20.9.2005, str. 83

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja (CdR 122/2005 rev.), ki ga je komisija za ustavne zadeve in evropsko upravo sprejela 12. decembra 2005. Poročevalec je bil g. OPSTELTEN, župan mesta Rotterdam;

- 1) **KER** bo za mnenje državljanov Evrope o dodani vrednosti Evropske unije odločilen uspeh evropske politike na področju svobode, varnosti in pravice v naslednjih letih;
- 2) **KER** so v večini držav članic lokalne in regionalne oblasti odgovorne za red in varnost ter pogosto soodgovorne za reševanje socialnih problemov, ki lahko vodijo do pomanjkanja varnosti;
- 3) **KER** sta učinkovitost in uspešnost politike Evropske unije na področju svobode, varnosti in pravice pri nekaterih vprašanjih, kot so državljanstvo EU, krizno upravljanje, boj proti terorizmu, vključevanje, izmenjava informacij in boj proti organiziranemu kriminalu, zelo odvisni tudi od tega, kako lokalne in regionalne oblasti izvajajo svoje pristojnosti na teh področjih;
- 4) **KER** se velik pomen, ki ga imajo lokalne in regionalne skupnosti na teh različnih področjih varnostne politike, na evropski ravni trenutno *premalo* odraža in priznava;
- 5) **KER** bi priznavanje pomena lokalnih in regionalnih oblasti na ravni EU lahko ustvarilo potrebne pogoje za izvajanje njihove vloge, jo spodbudilo in olajšalo na osnovi jasne vizije učinkovite in uravnotežene porazdelitve nalog med Evropskim svetom in Komisijo pa tudi med nacionalnimi oblastmi na področju svobode, varnosti in pravice, v povezavi z *aktivnim izražanjem stališč in pobud lokalnih in regionalnih oblasti*, in sicer tako v okviru Odbora regij kot zunaj njega,

na 63. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja 2006 (seja z dne 16. februarja) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

1.1 **pozdravlja** način, na katerega se je Komisija lotila izvedbe haaškega programa. Dolg seznam ukrepov v *akcijskem programu* (KOM(2005) 184) in *okviru programa* (KOM(2005) 124 in KOM(2005) 122) pričajo o volji in odločenosti krepiti interese svobode, varnosti in pravice v Evropi;

1.2 **meni**, da spadajo svoboda, varnost in pravica popolnoma upravičeno k najpomembnejšim prednostnim nalogam Evropske unije, saj so to vrednote, ki so državljanom Evrope zelo pomembne. Razprava o ustavni pogodbi je pokazala, da mnogo državljanov ni zadovoljnih z dosežki Evropske unije. Dosedanja politika s ciljem približati Evropo njenim državljanom ni imela zelenih učinkov. Lokalne in regionalne oblasti, ki so v neposrednem stiku z državljanji, ugotavljajo, da se njihovi državljanji vse bolj odvrčajo od Evropske unije;

1.3 **meni**, da nudita prenova in posodobitev evropske politike na področju svobode, varnosti in pravice enkratno *priložnost*, da Unija ponovno pridobi podporo svojih državljanov. Pomembno je, da državljanji ugotovijo in začutijo, da Evropska unija veliko prispeva k večji varnosti njihovega neposrednega življenjskega okolja ter k zaščiti njihovih svoboščin in pravic;

1.4 **meni**, da je pri prenovi in posodobitvi politike na področju svobode, varnosti in pravice lokalnim in regionalnim oblastem treba priznati ključno vlogo, in opozarja na veliko pomanjkljivost aktualne politike, ki močno poudarja vlogo nacionalnih oblasti. Te številnih težav dejansko *ne morejo* rešiti brez posredovanja lokalnih in regionalnih oblasti, ki so *prva raven*, pristojna na primer za prve upravne in operativne odzive na teroristične napade, izbruh nalezljivih bolezni, elementarne nesreče, eksplozije ali požare v industrijskih obratih, izpade toka, nesreče pri velikih dogodkih. Lokalne in regionalne oblasti so prav tako *prva raven* v boju proti asocialnemu vedenju, uličnemu kriminalu in nasilju, pri spodbujanju učinkovitega vključevanja novih državljanov Evrope ali sprejemanju ukrepov za preprečevanje vsakršne radikalizacije;

1.5 **meni**, da lahko Evropska unija — skupnost držav članic — ter lokalne in regionalne oblasti le s *skupnimi močmi* dosežejo izboljšanje svobode, varnosti in pravice, ki bo vidno in občutno za državljane. Sedanja politika Skupnosti to dejstvo premalo upošteva. Zato je že sedaj jasno, da bo *premalo učinkovita*, če se bo nadaljevala kot doslej. Prva raven ima premalo podpore in je strateško premalo izkoriščena. Tudi zavest, da lahko primerno in učinkovito posredovanje prve ravni v mnogih težavnih situacijah na področju svobode, varnosti in pravice zadostuje za rešitev problemov, je premalo prisotna;

1.6 **meni**, da k prenovi in posodobitvi spada tudi bolj *sistematična in strukturirana vizija* evropske politike svobode, varnosti in pravice. Dolg seznam najrazličnejših ukrepov in akcij v prilogi akcijskega programa, ki že na prvi pogled delujejo nepovezano, škodi preglednosti, razumevanju in izvedljivosti politike. To potrjuje tudi ugotovitev, da akcijski načrt ne povzema vseh točk haaškega programa, da vsebuje elemente, ki jih v programu ni, in da sprejeti okvirni programi financiranja trenutno ne pokrivajo celotnega akcijskega načrta;

1.7 **poziva** k združitvi moči za lažje reševanje velikih problemov, ki jih ima Evropa na področju svobode, varnosti in pravice. Občutek, da se zares mudi, je prisoten pri državljanih, podjetjih, organizacijah, institucijah, voditeljih in (demokratsko izvoljenih) predstavnikih in sicer na vseh ravneh oblasti. Bolj ali manj neformalna izmenjava mnenj ni več dovolj. Sedaj je potreben odločen pristop brez birokratskih ovir, za katerega v nadaljevanju predlagamo konkretne ukrepe, ki bi lahko bili izhodišče za takšen pristop.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

Splošna priporočila za razvoj in izvajanje evropske politike na področju svobode, varnosti in pravice

2.1 **meni**, da je treba v naslednjih letih vsebino *akcijskega programa* za izvajanje haaškega programa uskladiti z mnenji OR. Tudi Komisija je v akcijskem programu prišla do zaključka, da je treba zaradi posebne politične narave področja svobode, varnosti in pravice akcijski program po potrebi spremeniti, kjer je potrebno. Za konec leta 2006 je predviden vmesni pregled programa, pri katerem je pomembno, da bo besedilo izrecno obravnavalo način izboljšanja položaja lokalnih in regionalnih oblasti v politiki na tem področju;

2.2 **podpira** prilagoditev *okvirnih programov*, da bo možno:

- zagotoviti načelo, da se del predvidenih finančnih sredstev za izvajanje akcijskega programa dodeli lokalnim in regionalnim skupnostim;
- jasno predvideti *možnost* konkretne podpore za pobude lokalnih in regionalnih oblasti z učinkom na evropski ravni. V ta namen bi bilo treba razjasniti ali dopolniti člen 4 obravnavanih programov. Z „učinkom na evropski ravni“ so tukaj mišljeni bistveni učinki za politiko svobode, varnosti in pravice v več državah članicah. Problemi, vzroki in rešitve, povezani z varnostno problematiko, namreč niso v vseh državah članicah EU enaki;

- podpreti tudi dejavnosti lokalnih in regionalnih oblasti, ki presegajo okvir danega podprograma in tako združujejo teme več podprogramov. To velja na primer za (med)mestne programe proti nasilju, organiziranemu kriminalu in radikalizaciji ter za izboljšanje izmenjave informacij in povezave podatkovnih baz. Omogočiti je treba, da se takšne pobude lahko naslovijo na skupno službo in obravnavajo v enem samem preglednem postopku odločanja;

2.3 **ugotavlja**, da sta predlagana okvirna programa v obrazložitvenih memorandumih opisana kot programa, ki bistveno poenostavljata sistem proračuna in financiranja. Z vidika Bruslja to prav gotovo drži, medtem ko je z vidika lokalnih in regionalnih skupnosti trenutni sistem preveč zapleten in neskladen z njihovimi potrebami v praksi;

2.4 **predlaga**, da se hkrati z vmesnim pregledom akcijskega programa za vsako državo članico izdela *poročilo* o pomenu haaškega programa in akcijskega programa za njihove lokalne in regionalne oblasti. Pri tem je treba odgovoriti (tudi) na naslednja vprašanja:

- V kolikšni meri so lokalne in regionalne oblasti aktivno vključene v postopek *oblikovanja* evropske politike na področju svobode, varnosti in pravice?
- V kolikšni meri so lokalne in regionalne oblasti aktivno vključene v zagotavljanje učinkovitega *izvajanja* evropske politike na področju svobode, varnosti in pravice?
- V kolikšni meri se lahko v posameznih državah članicah *izboljša* aktivna vključenost lokalnih in regionalnih oblasti v postopek oblikovanja in izvajanja evropske politike na področju svobode, varnosti in pravice?
- V kolikšni meri so lokalne in regionalne oblasti vključene v koordinacijo, podporo in med drugim tudi obveščanje Unije na področju svobode, varnosti in pravice, na primer o obstoječih najboljših praksah ali sodelovanju za razvoj najboljših praks?

2.5 **poziva** k temu, da se zagotovi udeležba lokalnih in regionalnih oblasti držav članic pri pripravi teh poročil, ki bi se lahko uporabila kot osnova za oblikovanje evropskega referenčnega merila. Leta 2006 ali 2007 bi bilo treba organizirati okroglo mizo, na kateri bodo Komisija, predstavniki držav članic in člani Odbora, po možnosti naj bi bili prisotni tudi strokovnjaki in pomembne mrežne organizacije, razpravljali o tem referenčnem merilu, sprejeli sklepe in oblikovali priporočila;

2.6 **poziva** k temu, da bi člani Odbora skupaj s Komisijo v letih 2006 in 2007 lahko pripravili *akcijski program „Svoboda, varnost in pravica“*, ki bi za udeležene lokalne in regionalne skupnosti opredelil konkretne cilje, ki lahko — tudi po zaslugi stranskih učinkov takšne akcije na druge lokalne in regionalne skupnosti — prispevajo k učinkovitejši evropski politiki svobode, varnosti in pravice. Ti cilji bi se med drugim lahko nanašali na:

- razvoj najboljših praks in seznanjanje z njimi, na primer za krizno upravljanje, boj proti terorizmu, vključevanje, boj proti radikalizaciji in upravne ukrepe proti organiziranemu kriminalu;
- izmenjavo informacij in vzpostavljanje podpornih mrež;
- organizacijo prenosa znanja, zagotavljanja kakovosti in programov usposabljanja;

2.7 **opozarja**, da morajo lokalne in regionalne skupnosti tudi same sprejemati *pobude* in tako okrepiti svoj položaj v evropski politiki svobode, varnosti in pravice ter pripomoči k večji učinkovitosti te politike;

2.8 **meni**, da bi bilo treba izboljšati *obveščenost* lokalnih in regionalnih skupnosti na področju politike svobode, varnosti in pravice. Informacij sicer ne primanjkuje, vendar jih ni lahko najti in so težko dostopne. Lokalnih in regionalnih skupnosti, ki vedo zelo malo ali nič o pomenu dejavnosti Evropske unije na področju svobode, varnosti in pravice — to verjetno še vedno velja za večino — aktualne informacije ne dosežejo. Skupaj z Odborom je treba proučiti naslednje možnosti:

- ciljno skupino lokalnih in regionalnih skupnosti bolj aktivno, namensko in konkretno obveščati o evropski politiki na področju svobode, varnosti in pravice („Kaj to pomeni za vas?“), na primer z organizacijo interaktivnih informacijskih tržnic;
- pri politiki obveščanja upoštevati različne kategorije znotraj ciljne skupine, kot je bilo prikazano zgoraj;
- sprejeti organizacijske ukrepe, na primer ustanoviti skupno službo z več enotami, kamor lahko lokalne in regionalne skupnosti naslovijo svoja vprašanja in zahteve po obveščanju o evropski politiki svobode, varnosti in pravice;

2.9 **meni**, da bi bilo treba opredeliti *postopek* oblikovanja, izvajanja, uveljavljanja in ocenjevanja evropske politike svobode, varnosti in pravice tako, da bo med celotnim postopkom zagotovljena popolna vključenost lokalnih in regionalnih oblasti — zlasti pri *tistih* političnih vprašanjih, ki spadajo v njihovo neposredno pristojnost. Če ta vključenost obstaja že sedaj, je v praksi premalo vidna. To priporočilo bi moralo biti del razprav na okrogli mizi, omenjeni v točki 2.5;

2.10 **svetuje**, da ne ostanemo pri abstraktnih izjavah, kot je na primer „nujno je intenzivno vključiti lokalne in regionalne oblasti“, temveč začnemo s konkretnimi ukrepi, na primer z uskladitvijo delovanja Sveta, Komisije in Evropskega parlamenta. Razmisli se lahko na primer o vključitvi standardnega poglavja „Vloga lokalnih in regionalnih oblasti“ v obrazložitvene memorandume sporočil, predlogov in sklepov s področja svobode, varnosti in pravice. Dodano vrednost uvedbe takšnega poglavja ne bi predstavljala le končna vsebina, temveč predvsem spodbuda za postopek priprave dokumentov;

2.11 **opozarja**, da je treba lokalne in regionalne oblasti uporabiti kot „*inkubatorje*“ konkretnih in izvedljivih zamisli na področju svobode, varnosti in pravice. Ker so lokalne in regionalne oblasti v Evropi dejavne na prvi ravni, razpolagajo s koristnimi izkušnjami, zamislili in strokovnim znanjem, ki jih imajo nacionalne oblasti pogosto manj. Zato je treba mobilizirati obstoječo tehnično inteligenco in ji dodeliti pomembno vlogo pri oblikovanju politike;

2.12 **poudarja**, da je pri *spremljanju* haaškega programa in predlaganega akcijskega programa (letna preglednica dosežkov) *ekipam strokovnjakov* lokalnih in regionalnih skupnosti treba omogočiti sodelovanje pri političnih vprašanjih tega področja, za katere je ta raven pristojna. Tako se lahko neposredno ugotovi, kako politika deluje v praksi;

2.13 **se zavzema** za bolj *sistematično in strukturirano vizijo*, če naj bi se nadaljeval sedanji programski pristop evropske politike svobode, varnosti in pravice. Pri tem je treba izhajati iz načela, da bodo ukrepi uspešni le, če se bodo izvajali v okviru logične verige med seboj povezanih dejavnosti;

2.14 **opaža**, da je nesmiselno dajati državam več možnosti za zbiranje informacij o integriteti posameznikov (na primer prosilcev za dovoljenje ali podporo), če oblasti same niso opredelile nobene politike na tem področju, ne razpolagajo z nobenim instrumentom za ugotavljanje integritete in ne uveljavljajo predpisov o integriteti. Zaman je tudi vlagati denar v zatiranje kriminala v posameznih mestnih četrtih brez investiranja v fizično in socialno infrastrukturo;

2.15 **priporoča**, da se opredelijo takšne verige med seboj povezanih dejavnosti, da se lahko v skladu z načelom subsidiarnosti določijo področja, na katere se mora Unija osredotočiti. Pri tem naj pozorno izbere nekaj prednostnih tem in druge prepusti nacionalnim oblastem. Določiti je treba tudi čimveč merljivih ciljev. Kratkost in jednatost prispevata k večji preglednosti in stabilnosti;

2.16 **meni**, da bi lokalne in regionalne oblasti morale imeti možnost, da ne prispevajo k razmišljanju o evropski politiki svobode, varnosti in pravice le pri določenih specifičnih vprašanjih te politike, temveč tudi k temeljnim *strateškim konceptom*. Vsebinski obseg političnega področja in možnosti za krepitev vloge varnosti v drugih politikah (*eksterno vključevanje*) morajo biti natančno določeni. Na področju okoljske politike, na primer, bi večji poudarek varnosti v predpisih, ki urejajo dostop podjetij do okoljskih informacij, povečal število primerov, v katerih ni treba razkriti občutljivih podatkov;

2.17 **poudarja**, da je treba premisliti, če in kako so običajni sistemi in organizacijska načela lokalnih in regionalnih oblasti — na primer razvrstitev političnih področjih po njihovi naravi, ciljni skupini, obravnavanem problemu ali področju uporabe — uporabni tudi na evropski ravni;

2.18 **opozarja**, da je za razvoj (nove) sistematične in strukturirane vizije evropske politike na področju svobode, varnosti in pravice treba *ponovno pregledati pravno osnovo*. Ustavna pogodba je služila kot smernica za raven, ki naj bi jo dosegli s haaškim programom. Zato bi bilo smiselno proučiti posledice trenutnega stanja postopka ratifikacije ustavne pogodbe za politiko svobode, varnosti in pravice ter razmisliti o primernem odzivu. Po drugi strani pa lahko nova vizija omogoči tudi opredelitev okvirnih pogojev, ki jih *mora* izpolnjevati evropska pravna osnova. Politika svobode, varnosti in pravice mora biti v celoti demokratično legitimna in v skladu z načeli pravne države. Zato je treba ustrezno določiti potreben prispevek lokalnih in regionalnih oblasti;

2.19 **priporoča**, da se za državljane in podjetja oblikuje bolj jasna *komunikacijska strategija* za evropsko politiko svobode, varnosti in pravice. Pogosto so lokalne in regionalne oblasti prva uradna raven, na katero se obrnejo. Zato je treba aktivno vključiti *prav* lokalne in regionalne oblasti, da bodo državljani in podjetja spoznali, kako Unija zagotavlja njihovo varnost ali k temu prispeva;

Priporočila za področja evropske politike svobode, varnosti in pravice, ki so v pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti

Krizno upravljanje

2.20 **navaja** teroristične napade v Londonu in Madridu, poplave v številnih območjih Evrope v letu 2005, izbruh nalezljivih bolezni pri ljudeh in živalih, posledice daljših izpadov toka in nedavne nemire v francoskih predmestjih kot primere, v katerih nosijo lokalne in regionalne oblasti glavno odgovornost za *krizno upravljanje*;

2.21 **opozarja**, da je profesionalizacija kriznega upravljanja nujno potrebna, ne samo v boju proti terorizmu, temveč tudi v širšem pomenu. Pred kratkim ustanovljena evropska mreža na

področju kriznega upravljanja, Evropski forum Sveta Evrope za upravljanje katastrof na lokalni in regionalni ravni, je dokaz za splošno razširjeno mnenje, da je takšen proces profesionalizacije nujno potreben;

2.22 **meni**, da bi evropska politika svobode, varnosti in pravice morala na dva načina podpirati primeren pristop h kriznemu upravljanju:

— *s koordinacijo in spremljanjem*, kjer je pri preprečevanju, pripravi, odzivu in spremljanju potrebno mednarodno sodelovanje. To se nanaša na vse vrste kriz z mednarodnim učinkom. Politika, ki se osredotoča samo na krizne situacije v obmejnih regijah z možnimi čezmejnimi posledicami, je zastarel pristop. V naši današnji družbi imajo krize v povezavi z nujno potrebno infrastrukturo, kot so letališča, pristanišča, stičišča tokov blaga in storitev ali energetska oskrba, ter z nalezljivimi in drugimi boleznimi skoraj vedno čezmejne posledice;

— *s spodbudami*, če je mogoče kakovost kriznega upravljanja bistveno izboljšati po zaslugi mrež in izmenjave informacij (na primer o najboljših praksah), zagotovitve instrumentov, metod in tehnik (na primer za ocene tveganja in sisteme odkrivanja) ali spodbujanja praktičnih vaj za ravnanje v kriznih situacijah;

2.23 **priporoča**, da se *krizno upravljanje* obravnava kot prednostna naloga in pri tem poudarja, da so za vzpostavitev učinkovitega organizacijskega okvira za krizno upravljanje odgovorne *predvsem* nacionalne oblasti;

2.24 **je prepričan**, da je treba koordinacijsko, spremljevalno pa tudi spodbujevalno vlogo Evropske unije pretvoriti v konkretne ukrepe, ki bi jih ob vmesnem pregledu akcijskega programa lahko vključili v program za obdobje 2007–2013. Izvajanje ukrepov, navedenih v točki 3.5 priloge akcijskega programa, bi prav tako moralo spadati k najpomembnejšim prednostnim nalogam. Za profesionalizacijo kriznega upravljanja v širšem smislu (ne le v zvezi z bojem proti terorizmu) je treba zagotoviti potrebna finančna sredstva, ki bodo omogočila:

— lokalnim in regionalnim skupnostim, da razvijejo *nove metodologije, tehnike in najboljše prakse* (kot so krizno komuniciranje, vzpostavitev tesnih stikov med lokalnimi organizacijami civilne družbe in oblastmi, razvoj upravnih in operativnih organizacijskih struktur za krizne situacije);

— lokalnim in regionalnim skupnostim, da *optimalizirajo svoje načrte kriznega upravljanja in organizirajo redne vaje*;

— lokalnim in regionalnim skupnostim, da svojim *prebivalcem* nudijo možnost sodelovati pri vajah in se tako bolje seznaniti s kriznimi situacijami, da se bo njihov odziv lahko ustrezno upošteval pri izdelavi kriznih načrtov;

2.25 **poziva** k razširitvi obsega predloga o vzpostavitvi posebnega programa *Preprečevanje, pripravljenost in obvladovanje posledic v zvezi s terorizmom za obdobje 2007–2013*, da se predvidi financiranje boljšega upravljanja kriz, ki niso povezane s terorizmom;

Boj proti terorizmu

2.26 **opaža**, da so državljanom, ki živijo v strahu pred arbitrarnimi terorističnimi napadi, odvzete temeljne svoboščine. Prihodnost Evropske unije ne sme temeljiti na tem. Na podlagi mnenja o *boju proti terorizmu* (CdR 465/2004) so bili sprejeti ukrepi za preprečevanje, pripravljenost in odziv na teroristične napade. Odbor poudarja, da je za uspešen preventivni pristop treba poiskati in se lotiti *globljih vzrokov* terorizma, ki izhaja iz ekstremizma, in prepoznati povezave z integracijsko politiko ter osebam, ki so se vključile v družbo, omogočiti zares neomejeno udeležbo v evropski družbi;

2.27 **poudarja**, da je treba spodbujati odkrivanje radikalnih teženj in organizacij, ki se nagibajo k *radikalizaciji in ekstremizmu*, predvsem v delih Evrope, kjer radikalizacija dejansko predstavlja veliko grožnjo. Poleg nevarnosti, ki jo predstavlja določeno število oseb, ki prek procesa radikalizacije preidejo na prava teroristična dejanja, predstavljajo velik problem tudi procesi polarizacije. Ti lahko imajo nezaželene posledice za varnost, kakovost življenja in strpnost, kar lahko ogrozi socialno kohezijo. Proces polarizacije predstavljajo v več državah članicah veliko nevarnost. Na procese radikalizacije in polarizacije bi lahko opozarjali *kazalci zgodnjega opozarjanja*. Ti kazalci bi javnim oblastem, pa tudi stanovanjskim uradom, uradom za socialno pomoč, pomoč mladim in pedagoško pomoč ter zdravstvenim ustanovam omogočili, da se že v zgodnji fazi odzovejo na radikalizacijo oseb, kar bi preprečevalo razvoj „doma vzgojenih“ teroristov („home grown“ terrorists). Obenem je treba zagotoviti, da sprejeti ukrepi ne bodo ovirali vključevanja in zaposlovanja priseljencev. Preprečiti je treba tudi, da bi se številčno močan „srednji razred“, ki se (še) ne počuti (dovolj) vključenega v evropsko družbo, usmeril k radikalizaciji;

2.28 **meni**, da bi takšen odziv moral biti omogočen predvsem na ravni *lokalnih skupnosti* in da je zato treba lokalnim oblastem pomagati pri izboljšanju njihove obveščenosti, predvsem z vzpostavitvijo *kontaktnih točk* za zgodnje opozarjanje na radikalizacijo, ki lahko lokalnim oblastem pomaga pri prepoznavanju znakov in opredelitvi možnih ukrepov;

2.29 **priporoča**, da se poskrbi za razvoj in izvajanje usposabljanja osebja lokalnih oblasti, da bo pravočasno prepoznalo znake radikalizacije in nanje opozorilo;

2.30 **svetuje**, da se preučijo možnosti, kako ekstremističnim organizacijam preprečiti novačenje novih članov, in da se

določi način učinkovitega odzivanja na pozive k ekstremizmu ali internetne objave koristnih informacij za pripravo terorističnih napadov;

2.31 **priporoča**, da se sprejmejo potrebni ukrepi za zanesljivo in hitrejšo izmenjavo *informacij o finančnih transakcijah*, ki bi prispevala k večji transparentnosti ustanov in organizacij ter s tem koristila tudi lokalnim skupnostim. Finančni tokovi pogosto potekajo prek ustanov in organizacij, ki jih podpirajo prav lokalne in regionalne oblasti (na primer v okviru integracijskih dejavnosti). Razpolaganje s koristnimi informacijami bi pomagalo zaustaviti te tokove. Pri pripravi načrta za leto 2006 je treba dati prednost ustreznim predlogom v zvezi s tem vprašanjem;

2.32 **opozarja**, da je za učinkovito iskanje sredstev za boj proti terorizmu potrebno intenzivnejše sodelovanje in izmenjava informacij, tako med državami članicami kot med različnimi ravni oblasti v posameznih državah. Akcijski načrt predvideva vzpostavitev *kontaktnih točk* v vsaki državi, ki bo imela dostop do vseh pomembnih informacij glede dejanskih ali morebitnih terorističnih dejavnosti. Kontaktna točka lahko učinkovito opravlja svoje delo le, če obstaja dobra informacijska mreža med lokalnimi in regionalnimi oblastmi po načelu „need to know, need to share“. Države članice morajo druge seznaniti s svojim načinom zagotavljanja učinkovitosti te *informacijske mreže* in po potrebi predložiti svoje načrte za njeno izboljšanje;

2.33 **želi**, da se vzpostavi strukturirana *izmenjava strokovnega znanja* o izkušnjah s področja boja proti terorizmu, na primer z ustanovitvijo evropskega strokovnega centra. Izmenjava informacij o operacijah, ki pravkar potekajo, je izjemno pomembna, prav tako pa je treba čimprej pričeti z izmenjavo izkušenj o strateškem pristopu k boju proti terorizmu. Pri tem je potrebno zlasti sodelovanje mrež lokalnih in regionalnih oblasti;

2.34 **meni**, da je treba pozornost usmeriti ne le na kritične *infrastrukture*, kot predlaga akcijski načrt, temveč tudi na *zelo obiskane lokacije*, kot so železniške postaje, stadioni, prireditveni prostori ali turistične zanimivosti, ter opozarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti pogosto pomembno vlogo pri zaščiti in varovanju takšnih lokacij;

2.35 **poziva** k temu, da se lokalnim in regionalnim oblastem pomaga pri strokovnih analizah tveganja in pospeši razvoj najboljših praks na področju zaščite in varnosti, poudarja, da je lokalnim oblastem treba zagotoviti ustrezno pravno osnovo, da bodo lastnikom in upraviteljem lahko predložile predpise o zaščiti in varnosti kritičnih objektov, in priporoča oblikovanje *instrumentarijev*, ki bodo oblastem omogočili, da lastnike in upravitelje pripravijo k učinkovitemu izvajanju teh predpisov;

2.36 **poudarja**, da je treba, na primer v zvezi z dostopom do okoljskih informacij, ponovno razmisliti o načelih predpisov o seznanjanju državljanov z nevarnostmi v njihovem življenjskem okolju ter o objavljanju operativnih informacij o značilnostih in varovanju kritičnih objektov;

2.37 **opozarja**, da je kakovost (zasebnih) varnostnih organizacij bistvenega pomena pri zagotavljanju varnosti kritičnih objektov in da je zato treba proučiti, ali so potrebni oziroma možni natančnejši ukrepi za izboljšanje kakovosti;

2.38 v akcijskem načrtu **pogreša** pristop, ki bi prispeval k večji dovzetnosti državljanov za obstoječe nevarnosti, saj pričakujejo od lokalnih in regionalnih oblasti, da jih bodo primerno obveščale o nevarnosti morebitnih napadov na njihovo življenjsko okolje, in spodbuja k razvoju jasne *komunikacijske strategije*;

Temeljne pravice in državljanstvo

2.39 **ugotavlja**, da je glavni namen razprave o temeljnih pravicah preprečiti kršenje teh pravic in obžaluje, da prizadevanja oblasti za zagotovitev varnosti prebivalstva še niso deležna dovolj velike pozornosti;

2.40 **poudarja**, da bo razprava o temeljnih pravicah učinkovita le, če bo, kot na področju vključevanja, hkrati potekala tudi razprava o *obveznostih*, in aktivno spodbuja k razpravam o tej temi na lokalni ravni, na primer v obliki *javnih razprav*, ki bi omogočile približanje te evropske politike evropskim državljanom. Takšne razprave so izredno pomembne za presojo možnih ukrepov za zagotovitev ravnovesja med pravicami in obveznostmi;

2.41 **podpira** ustanovitev *Agencije za temeljne pravice*, ki je predvidena v haškem programu in bi izdelala seznam najboljših praks, jih opisala in omogočila dostop do njih ter spričo vedno večje ogroženosti pred napadi in novimi nemiri prispevala k razpravam o diskriminaciji, rasizmu, vključevanju in terorizmu;

2.42 **obžaluje**, da so zaradi negotove usode ustavne pogodbe ogrožene tudi predvidene izboljšave pravne varnosti na Evropskem sodišču, ki se nanašajo predvsem na pravico fizičnih in pravnih oseb do tožbe proti vsakemu pravnemu aktu Unije, ki jih neposredno zadeva, in zato poziva k zapolnitvi te vrzeli v pravnem varstvu, saj se bo politika EU na področju svobode, varnosti in pravice v naslednjih letih okrepila;

Vključevanje

2.43 **opozarja**, da so vplivi pritoka priseljencev in prosilcev za azil (ki jim je bil priznan status beguncev ali ki uživajo drugo humanitarno zaščito) na našo družbo *vidni*, včasih po več generacij, *zlasti na lokalni ravni* in zato meni, da je treba

predvsem v mestih zagotoviti posebej dobro vključevanje v strukturnem, socialnem in kulturnem pomenu, za katerega je glavni pogoj *neomejena udeležba integriranih oseb v evropski družbi*. Nedavni nemiri v francoskih predmestjih dokazujejo pomen takšnega pristopa;

2.44 **poudarja**, da je v procesu vključevanja treba paziti na to, da se ohrani stik posameznikov z družbo, kateri pripadajo, kar ni mogoče, če se integracija razume kot „neobvezna“, in priporoča, da Evropska unija opredeli okvire in pogoje za uspešno vključitev ob upoštevanju dejstva, da spada področje vključevanja predvsem v nacionalno pristojnost. Lokalnim oblastem je treba pomagati pri organizaciji procesa vključevanja in jim v ta namen dati na razpolago *informacije ter finančna sredstva* ter jim omogočiti *razvoj najboljših praks*. Na konferenci evropskih ministrov, pristojnih za vključevanje, ki je potekala novembra 2004 v Groningenu (Nizozemska), so bili ustvarjeni temelji za to pomoč;

2.45 **predlaga** podporo javnih razprav, dialogov, poučevanja jezikov, konceptov naturalizacije, zaposlitvenih programov, konceptov emancipacije in protidiskriminacijskih projektov ter zagotovitve sistematične izmenjave in nadzora izkušenj, novih pristopov, uspehov in neuspehov na lokalni ravni;

2.46 **meni**, da je treba preprečiti socialno stisko nekaterih skupin prebivalstva in spodbujati ukrepe za večje ravnotežje med različnimi četrtmi v velikih mestih, predvsem ukrepe na področju stanovanjske politike, politike dohodkov in usposabljanja;

2.47 **meni**, da je objava nove izdaje Priročnika o vključevanju odličen predlog, vendar obžaluje, da prva izdaja ni bila deležna pozornosti, ki bi jo zaslužila ter želi, da bi nova izdaja vzbudila večje zanimanje lokalnih in regionalnih oblasti;

2.48 **močno podpira** organizacijo letnega *evropskega foruma za vključevanje* in predlaga intenzivno sodelovanje lokalnih in regionalnih skupnosti z njihovimi izkušnjami in strokovnim znanjem;

Zasebnost in varnost pri souporabi informacij

2.49 **navaja**, da je bila v drugi polovici prejšnjega stoletja zaradi strahu pred policijsko državo zaščita zasebnosti omejena na zaščito državljanov pred državo in poziva k temu, da se najde novo ravnotežje, ki bo bolj upoštevalo zaščito državljanov pred zlonamernimi storilci kaznivih dejanj;

2.50 zato **podpira** cilj, da se posebna pozornost posveti zaščiti osebnih podatkov pri izvajanju akcijskega programa in poudarja, da je treba vedno pogosteje izbirati med zaščito osebnih interesov, kot je zasebnost, in zaščito kolektivnih interesov, kot je varnost, saj imajo informacije ključno vlogo v boju proti terorizmu;

2.51 Komisijo **poziva**, da pri oblikovanju politike upošteva dejstvo, da je, v kolikor to dopušča nacionalna zakonodaja, mnogo lokalnih in regionalnih skupnosti vzpostavilo mreže za izmenjavo informacij in v njih povežalo podatke kot na primer v zvezi z naslovom, bivanjem, davki, socialnimi pogoji in zdravjem s podatki policije in pravosodnih organov, ter poudarja, da bi ta pristop lahko bil zelo koristen v boju proti terorizmu, zločinom ali celo asocialnemu vedenju večkratnih povratnikov v mestih;

2.52 **predlaga**, da se predvidi splošna in jasnejša pravna podlaga za varstvo osebnih podatkov, ki bo dovolj prožna, da bo po potrebi lahko dala prednost tudi interesom varne družbe, in spodbuja k dialogu o tej temi z evropskimi državljani, v katerega je treba vključiti tudi lokalne in regionalne oblasti;

2.53 **meni**, da je za vzdrževanje javnega reda in varnosti ter boja proti čezmejnemu kriminalu potrebna intenzivna souporaba informacij med državami članicami in priporoča, da le-te jasno določijo obliko *souporabe informacij z lokalnimi in regionalnimi oblastmi*, glede na pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju in zagotavljanju varnostne politike;

Organiziran kriminal

2.54 **ugotavlja**, da lahko lokalne in regionalne oblasti pri odločanju o *subvencijah, pogodbah, dovoljenjih* itd. nudijo pomembno dodano vrednost v boju proti organiziranemu kriminalu in meni, da bi pri dodeljevanju morali upoštevati prejšnje prekrške ter tako omogočiti, da se na primer prošnja lahko zavrne, če obstaja sum, da bo prosilec vnovič zagrešil kaznivo dejanje;

2.55 **predlaga**, da se iz policijskih in sodnih preiskav izberejo tiste informacije, ki se lahko posredujejo lokalnim in regionalnim skupnostim, da jih bodo upoštevale pri izdaji dovoljenj in dodeljevanju podpor. Tako je na primer precej verjetno, da direktor hotela ali restavracije, obsojen zaradi tihotapljenja ljudi ali trgovine z ljudmi, v svojem podjetju zaposluje nezakonite priseljence. Ker so za nadzor nad dovoljenjem za opravljanje dejavnosti v tem sektorju pristojne lokalne oblasti, bi bilo v takšnem primeru koristno *izmenjati informacije* in preveriti, če obstajajo dejavniki, ki upravičujejo odvzem dovoljenja temu podjetju;

2.56 **predlaga**, da se na evropski ravni zbirajo, opisujejo in objavljajo izkušnje lokalnih in regionalnih oblasti na tem področju, da bo evropska zakonodaja, vključno s pravom javnih naročil, lahko v skladu z možnostmi podprla takšne pristope lokalnih in regionalnih oblasti;

2.57 **podpira** razvoj *najboljših praks* pri izmenjavi informacij in povezavi podatkovnih baz med lokalnimi in regionalnimi javnimi službami (zlasti na področju davkov, bivanja, socialnih zadev in zaposlovanja, izdaje dovoljenj in upravljanja osebnih podatkov državljanov) ter med organi kazenskega pregona in pravosodnimi organi, na primer glede lokacij, na katerih prihaja do kršitev zakona in motenja javnega reda, da bo lažje izslediti mreže organiziranega kriminala in se učinkoviteje boriti proti njim, v kolikor to dopušča nacionalna zakonodaja;

2.58 **poudarja**, da je treba policijo razbremeniti upravnih nalog v zvezi z legalnim priseljevanjem, kot je na primer podaljšanje dovoljenja za bivanje, da se bo lahko močneje in bolj profesionalno borila proti organiziranemu kriminalu, ki se okorišča s pojavom ilegalnega priseljevanja, ter meni, da bi lahko te upravne naloge, v kolikor to dopuščajo sistemi različnih držav članic, prevzele posebne službe lokalnih oblasti, ki bi jih države članice ustrezno finančno podprle;

2.59 **spodbuja** prizadevanje lokalnih in regionalnih skupnosti za nadaljnji razvoj aktivne *politike integritete*, ki je zasnovana na temeljiti oceni tveganj, povezanih s pristojnostmi in nalogami;

Preprečevanje in zmanjševanje nasilja ter asocialnega vedenja

2.60 **odobrava**, da sta zaščita *pravic otrok* in boj proti *nasilju nad otroki in ženskami* deležna posebne pozornosti v akcijskem načrtu in da so dejavnosti za pomoč žrtvam obširnejše;

2.61 **pozdravlja** dejstvo, da ima politika preprečevanja in boja proti nasilju v okvirnem programu „Temeljne pravice in pravosodje“ širok finančni okvir, in podpira okrepitev ter razširitev programa *Daphne* za boljše izvajanje *politike preprečevanja* uporabe drog, pri kateri bi morale intenzivneje sodelovati nevladne organizacije;

2.62 **podpira** pobude za skupen boj proti trgovini z ljudmi, zlasti z ženskami in otroki, z *izboljšanjem sodelovanja in izmenjave informacij* med pristojnimi oblastmi. Trgovina z ljudmi je pogosto povezana z organiziranim kriminalom;

2.63 **ugotavlja**, da imajo mnoge lokalne oblasti veliko izkušenj z ugotavljanjem *nasilja v družini* in bojem proti njemu (ženske in otroci so namreč tudi pogosto žrtve nasilja znotraj lastne družine), in opozarja, da lokalni pristop k boju proti tej vrsti nasilja na pomemben način prispeva k zavesti ciljnih skupin, da za nasilje nad ženskami in otroki velja *ničelna toleranca* s socialnega in pravnega vidika;

2.64 zato **predlaga**, da se pri izvajanju akcijskega načrta združijo izkušnje lokalnih in regionalnih oblasti s to problematiko ter s tem omogoči razvoj najboljših praks tudi na tem področju, in spodbuja k ustanavljanju *lokalnih centrov za prijavljanje nasilja*;

Priporočila za področja evropske politike svobode, varnosti in pravice, ki niso v neposredni pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti, vendar imajo neposreden učinek na regionalno in lokalno raven

Skupno azilno območje

2.65 **opozarja**, da se lokalne oblasti neposredno soočajo s težavami prosilcev za azil, in ugotavlja, da prosilci za azil, katerih prošnje so bile zavrnjene in ki ne zapustijo države neposredno, bodisi ker jim ni treba ali ne morejo, pogosto iščejo anonimnost mest, kar lahko v teh mestih vodi do socialnih in varnostnih problemov;

2.66 zato **poudarja** izreden pomen skupnega azilnega območja in skupnega azilnega postopka ter enotnega statusa oseb, ki jim je bil azil odobren;

2.67 **priporoča**, da si evropske institucije jasno prizadevajo za poenostavitev postopka vračanja prosilcev za azil v državo izvora in da je treba prostovoljen povratek podpreti z različnimi ukrepi ter s tem okrepiti njihovo zmožnost za samo-

pomoč. Odbor opaza, da obstajajo primeri takšnih lokalnih in regionalnih projektov v različnih državah članicah ter poziva k spodbujanju izmenjave informacij o pristopu in rezultatih;

Upravljanje migracijskih tokov

2.68 močno **priporoča**, da se prek koordinacije različnih nacionalnih politik opredeli skupna migracijska politika, ki bi jo spremljala *trdna integracijska politika*, v kateri imajo lokalne oblasti pomembno nalogo varovati in spodbujati socialno kohezijo;

2.69 **poziva**, da se lokalne oblasti podpre zlasti pri spodbujanju inovativnih lokalnih pobud, ki lahko prispevajo k preprečevanju radikalizacije in ekstremizma;

2.70 **meni**, da je treba pozornost usmeriti na trenutno nejasne pravice in pravni status pripadnikov tretjih držav, opozarja, da se lokalne oblasti s tem soočajo predvsem na področju integracijske politike, in ugotavlja, da pripadniki držav, ki niso članice EU, na primer nimajo nobenih pravic na trgu dela Unije, čeprav je to eden izmed glavnih pogojev za uspešno integracijsko politiko. V tem okviru Odbor opozarja, da ne smemo pozabiti velikega pomena kvalificirane delovne sile iz tretjih držav za Evropsko unijo.

V Bruslju, 16. februarja 2006.

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Resolucija Odbora regij o političnih ciljih odbora regij za obdobje 2006–2008

(2006/C 192/07)

ODBOR REGIJ je

OB UPOŠTEVANJU strateških ciljev Komisije 2005–2009 (COM(2005) 12 final);

OB UPOŠTEVANJU večletnega strateškega načrta 2004–2006 šestih predsedstev;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije z naslovom Prispevek Komisije k obdobju za razmislek in za vnaprej: Načrt D za demokracijo, dialog in debato (COM(2005) 494 final);

OB UPOŠTEVANJU Protokola o podrobnostih sodelovanja med Evropsko komisijo in Odborom regij (DI CdR 81/2001 rev. 2);

OB UPOŠTEVANJU Resolucije Odbora regij (CdR) o delovnem načrtu Komisije in prednostnih nalogah Odbora regij v letu 2006 (CdR 275/2005);

OB UPOŠTEVANJU Resolucije Odbora regij o oživitvi lizbonske strategije (CdR 518/2004);

KER je politični cilj, na katerem temeljijo vse politične prednostne naloge, krepiti vezi med Evropsko unijo in njenimi regijami, pokrajinami, mesti in občinami, približati EU njenim državljanom in osmisliti pojma kohezije in solidarnosti;

KER so lokalne in regionalne skupnosti pristojne za izvajanje velikega dela evropskih politik in ker njihovo vključevanje v opredelitev prednostnih nalog EU in pripravo ter spremljanje zakonodaje EU prispeva h krepitvi demokratične legitimnosti EU;

KER želi Odbor regij določiti politične prednostne naloge, ki bodo v prvi polovici njegovega četrtega mandata oblikovane okoli treh ciljev: spodbujati politično Evropo in Evropo državljanov, okrepiti teritorialno solidarnost v Uniji ter uveljaviti politično in institucionalno vlogo OR;

KER ne kaže, da bi ustavna pogodba, za katero OR ter lokalne in regionalne skupnosti EU menijo, da predstavlja precejšen napredek, lahko kmalu začela veljati, se mora OR v prvi vrsti posvetiti krepitvi pristojnosti, ki mu jih določajo veljavne pogodbe, zlasti zastopanje vseh lokalnih in regionalnih skupnosti na ravni EU

na 63. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja 2006 (na popoldanski seji 16. februarja) sprejel naslednjo resolucijo:

PRVI CILJ:

Prispevek k stalni razpravi o prihodnosti Evropske unije

OKREPITI POLITIČNO EVROPO IN EVROPO DRŽAVLJANOV

Odbor regij

1. **meni**, da dogovor o finančni perspektivi za obdobje 2007–2013, ki je bil dosežen na Evropskem svetu 15. in 16. decembra 2005, izraža najmanjši skupni imenovalec evropskih ambicij vlad držav članic. Unija potrebuje proračun in programe Skupnosti, ki resnično omogočajo izraziti idejo in potencialne Evrope na ravni Skupnosti ter tako približati EU njenim državljanom.

2. **meni**, da bi obdobje za razmislek moralo omogočiti, da se uveljavi napredek ustavne pogodbe na področju evropske uprave, jasnosti in preglednosti Evropske unije ter krepitve lokalne in regionalne ravni, zlasti glede spodbujanja načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Obdobje za razmislek mora omogočiti, da se osredotočimo na:

— vprašanja, za katera državljanji želijo, da jih rešuje Evropska unija,

— pojasnitev in predstavitev resnične dodane vrednosti evropskega projekta in večje medsebojno sodelovanje med državljani celotne Unije s pomočjo možnosti za osebni in poklicni razvoj, ki jih nudi EU;

3. **poudarja**, da mora vsaka pobuda v zvezi s pogodbami Unije potekati po istem postopku kot konvencija in s sodelovanjem OR. Tako bomo prispevali k večji demokratični legitimnosti evropskega projekta;

4. **bo nadaljeval** s spodbujanjem spoštovanja kulturne in jezikovne raznolikosti, kot enega izmed osnovnih načel, na katerih temelji proces evropskega povezovanja;

5. **opozarja** na svoj poziv k decentralizirani in strukturirani razpravi, ki bi morala predstavljati dejavno in dinamično fazo dialoga z državljanji v okviru obdobja za razmislek o prihodnosti Evropske unije, katerega pobudnik je Evropski svet junija 2005.

Za boljše sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri pripravi evropske zakonodaje

6. **si prizadeva** za večje sodelovanje OR v začetni in končni fazi postopka odločanja Skupnosti ter pri vrednotenju teritorialnega vpliva velikih politik Skupnosti, še zlasti z:

- uvedbo rednih posvetovanj z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v zgodnji fazi priprave evropske zakonodaje;
- nadaljevanjem načrtne uporabe nove metode presoje vplivov za poglavitne pobude Evropske komisije in sodelovanjem OR pri metodi presoje vplivov;
- posebno pozornostjo, namenjeno prenosu zakonodaje Skupnosti in njenim učinkom na zakonodajo lokalnih in regionalnih oblasti.

Boljša pojasnitev procesa širitve EU

7.1 **meni**, da je podpora državljanov novi širitvi Evropske unije odvisna od usklajenosti projekta za prihodnost EU;

7.2 **podpira** Evropsko komisijo, Evropski parlament in predsedstva EU pri spodbujanju in podpori kampanj obveščanja o procesu širitve Evropske unije na lokalni in regionalni ravni v državah članicah in državah kandidatkah, v tesnem sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi;

7.3 **podpira** ključno vlogo lokalnih in regionalnih skupnosti za tesnejše sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti, ki jih zastopa OR, pri vključevanju novih držav kandidat. Ta vloga je še toliko pomembnejša, ker v večini teh držav potekajo različne oblike decentralizacije. OR bi moral še nadalje podpirati lokalne in regionalne skupnosti držav kandidat pri prilagajanju pravnega reda Skupnosti v okviru stalnega in odprtega procesa pristopnih pogajanj, še zlasti s pomočjo mešanih posvetovalnih odborov ali drugih načinov sodelovanja.

DRUGI CILJ:

OKREPITI TERITORIALNO SOLIDARNOST V EVROPSKI UNIJI

8. **ugotavlja**, da kompromis, ki ga je dosegel Evropski svet glede finančne perspektive za obdobje 2007-2013, predvideva dodelitev 0,37 % bruto dohodka Unije strukturni in kohezijski politiki. Ker je ta znesek precej nižji od vsote, za katero OR meni, da je potrebna za zagotavljanje zblíževanja evropskih regij v EU 27 držav članic ⁽¹⁾, OR poziva proračunski organ, da ta znesek prilagodi. Hkrati meni, da je treba hitro skleniti medinstitucionalni sporazum o finančni perspektivi v prvi polovici leta 2006, da bi lokalnim in regionalnim skupnostim omogočili, da začnejo načrtovati projekte, ki jih sofinancira Unija.

Teritorialno sodelovanje

9. **meni**, da je v okviru širitve in nove kohezijske politike za obdobje 2007-2013 oblikovanje pravne podlage Skupnosti za krepitev teritorialnega sodelovanja v Evropski uniji poglavitna prednostna naloga za teritorialne skupnosti, ker prinaša dodano vrednost in pomaga pri premostitvi težav, s katerimi se trenutno sooča sodelovanje v EU;

poudarja pomen uredbe o ustanovitvi evropske skupine za teritorialno sodelovanje (GECT) in podpira predlog Evropske komisije in stališče Evropskega parlamenta pred zadnjo fazo pogajanj o uredbah glede strukturnih skladov;

poziva Svet ministrov, da doseže dogovor o GECT in drugih uredbah, povezanih s strukturnimi skladi.

Za bolj decentralizirano izvajanje lizbonske strategije za rast in zaposlovanje

10. **ponovno izraža** podporo lizbonski strategiji kot prednostni politični strategiji Evropske unije do leta 2010;

11. **poudarja** vlogo evropskih lokalnih in regionalnih oblasti pri zagotavljanju usklajenosti projektov, financiranih s politiko strukturnih skladov, in lizbonsko strategijo ⁽²⁾ ter **opozarja** na potrebo po bolj decentraliziranem izvajanju lizbonske strategije v skladu s sklepi Evropskega sveta v Lizboni ⁽³⁾; **zahteva** torej, da lokalne in regionalne skupnosti v polni meri sodelujejo pri procesu revidiranja integriranih smernic za rast in zaposlovanje ter pri izvajanju nacionalnih programov reform držav članic, in **se zavezuje**, da bo prispeval k temu cilju z organiziranjem **teritorialnega dialoga** pred pomladanskim Evropskim svetom, ki bo posvečen gospodarskim in socialnim reformam EU;

⁽¹⁾ CdR 162/2004 fin.

⁽²⁾ Stran 11 (EN), COM 2005 (24).

⁽³⁾ Točka 38 zaključkov.

12. **meni**, da mora biti vsem trem stebrom lizbonske strategije — ekonomskemu, socialnemu in okoljskemu — posvečena enaka pozornost;

13. **poudarja** bistven prispevek lizbonske strategije k razvoju evropskega projekta z:

- izboljšanjem razmer na trgu dela, da bi ustvarili več in boljše delovna mesta in ženskam, mladim, starejšim osebam, dolgotrajnim brezposelnim, invalidnim osebam ter pripadnikom rasnih ali etničnih manjšin omogočili, da se lažje vključijo na trg dela;
- spodbujanjem socialnega vključevanja žensk, mladih, starejših oseb, dolgotrajnih brezposelnih, oseb z zmanjšano mobilnostjo in manjšin;
- bojem proti revščini in socialni izključenosti zaradi neenakosti, diskriminacije in pomanjkanja priložnosti;
- krepitvijo regionalne kohezije v OR, zlasti z večjim upoštevanjem potreb podeželskih območij in zagotavljanjem ravnovesja med mestom in podeželjem v prihodnjih programih;
- spodbujanjem kakovostnih javnih storitev in naložbami v kakovostne infrastrukture;
- spodbujanjem gospodarstva, ki temelji na znanju in inovativnosti, s pomočjo politik, ki bolje odgovarjajo na potrebe informacijske družbe, znanosti in raziskav, izobraževanja, poklicnega usposabljanja, zlasti s širjenjem vseživljenjskega učenja;
- predvidevanjem in spremljanjem prestrukturiranja, ki so posledica globalizacije;
- spodbujanjem podjetniške kulture in ustvarjanje gospodarskega okolja, ki je naklonjeno večjemu razvoju MSP.

Dokončna vzpostavitev notranjega trga

14. **meni**, da mora biti dokončna vzpostavitev notranjega trga vzvod, ki omogoča rast zaposlovanja in krepitev konkurenčnosti in inovativnosti EU;

15. **poziva** Evropsko komisijo in države članice, da nadaljujejo z odpravljanjem ovir za mobilnost državljanov, zlasti ker je leto 2006 razglašeno za evropsko leto mobilnosti delavcev;

16. **opozarja** na potrebo po horizontalnem in večsektorskem referenčnem okviru Skupnosti za opredelitev, v skladu z načeli subsidiarnosti in lokalne avtonomije, obsega in pogojev

za upravljanje storitev splošnega pomena, katerih način izvajanja morajo določiti lokalne in regionalne skupnosti;

17. **ponavlja**, ob zakonodajnem postopku obravnave osnutka direktive o storitvah, svoj poziv k izvzetju vseh socialnih storitev splošnega pomena (zdravstveno varstvo, storitve, povezane z bojem proti izključitvi in za vključevanje, socialna stanovanja), ki jih pogosto upravljajo lokalne in regionalne skupnosti, iz področja uporabe osnutka direktive, če te storitve niso poslovnega značaja in ne vplivajo na izmenjave v Skupnosti;

18. **meni**, da so vseevropska omrežja na področju prometa, telekomunikacij in energije ključna za varnost dobave in za doseganje celotnega potenciala evropskega gospodarstva, priključitev razširjene Evrope in izboljšanje teritorialne kohezije.

Krepitev varnosti v Evropi

19. **zahteva**, da se vsem državljanom zagotovita varnost in zaščita ter **ponovno poudarja**, da bodo lokalne in regionalne skupnosti odločno prispevale k odpravljanju vzrokov za negotovost in nasilje v vseh mestih in regijah Evrope. V zvezi s tem Odbor **predlaga**:

- konsolidacijo dejavnosti sodelovanja;
- krepitev institucionalnega okvira in konkretnejšo vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v okviru pristopa Skupnosti;
- razvoj in pravilno izvajanje strategije za spodbujanje razumevanja in solidarnosti med kulturami in religijami, ki bi dopolnjevala prizadevanja za boj proti socialni izključenosti;
- izboljšanje mehanizmov Skupnosti za koordinacijo ukrepov civilne zaščite z ustanovitvijo regionalnih centrov civilne zaščite v tveganih območjih, ki bi bili ob drugih nalogah pristojni za vzpostavitev sistema za zgodnje opozarjanje, ki je pomemben preventiven ukrep;
- ustanovitev Evropskega opazovalnega centra za varnost mest, ki bo pristojnim evropskim institucionalnim organom nudil informacije o pripravi politik, spodbujanju in koordinaciji raziskav ter zbiranju, organizaciji in obdelavi podatkov o varnosti, s širjenjem primerov in dobrih praks lokalnih in regionalnih skupnosti;
- Komisiji **priporoča** izboljšanje koordinacije med novim solidarnostnim skladom in strukturnimi skladi.

TRETJI CILJ:**UVELJAVITI POLITIČNO IN INSTITUCIONALNO VLOGO OR**

20. **se zavezuje**, da bo nadaljeval z reformami in uveljavljal vlogo Odbora kot politične skupnosti lokalnih in regionalnih političnih predstavnikov EU.

Zaveze OR v zvezi z medinstitucionalnim sodelovanjem

21. **se zavezuje** glede medinstitucionalnega sodelovanja z:

21.1 Evropskim parlamentom: da bo deloval kot oblikovalec demokratičnih razprav Evropskega parlamenta, krepil stike s podobnimi strukturami in sodelovanje na področju priprave in spremljanja mnenj OR;

21.2 Komisijo: da bo izvajal protokol o sodelovanju, ki je bil podpisan novembra 2005 ⁽⁴⁾, zlasti v zvezi s proaktivno vlogo Odbora v predhodni fazi ukrepanja Skupnosti in povečanjem sinergij na področju komuniciranja za približanje Evrope državljanom. Ko bo Komisija sprejela belo knjigo o komuniciranju, bo treba pripraviti dodatek k protokolu o sodelovanju. Poleg tega si bo OR prizadeval za to, da se na njegova plenarna zasedanja uvrsti „ura za vprašanja“ Evropski komisiji za spodbujanje dialoga med obema institucijama o temeljnih evropskih vprašanjih in za večji vpliv lokalnih in regionalnih skupnosti Evrope na evropski postopek odločanja;

21.3 Svetom: da bo zagotovil učinkovitejše komuniciranje s člani OR, ki sodelujejo tudi v Svetu, bo okrepil sodelovanje med predsedstvi in pripravil temelje za bolj načrtno sodelovanje; v tem okviru **poziva** predsedstva v obdobju 2006-2008, naj se pripravijo na leto 2009 s predstavitvijo večletnega strateškega programa, podobnega tistemu, ki ga je za obdobje 2004-2006 pripravilo šest predsedstev;

21.4 Evropskim ekonomsko-socialnim odborom: da bo razvijal politično sodelovanje na tematskih področjih politik EU, na katerih socialni akterji ter lokalne in regionalne skupnosti izvajajo dopolnilne dejavnosti, ter bolje izkoristil sinergije, nastale zaradi skupnih administrativnih služb in skupnih prostorov.

Krepitev vpliva Odbora regij

22.1 **poziva** svoje politične predstavnike, da izkoristijo priložnost, ki je nastala z uvedbo proračunske postavke za financiranje političnih in informativnih dejavnosti, da bi bolje opravljali vlogo „ambasadorjev Unije“ pri svojih državljanih in ambasadorjev Skupnosti v Uniji.

22.2 **se zavezuje**, da si bo prizadeval za učinkovitejša mnenja v institucionalnem okviru, in hkrati razumljivejša in dostopnejša evropskim državljanom, zlasti z bolj jedrnatimi predstavitvijo temeljnih političnih sporočil v mnenjih in s konkretnimi predlogi za spremembe zakonodajnih predlogov Komisije. Pri tem se bo osredotočil na vprašanja, pri katerih lahko izkaže svojo verodostojnost in v okviru katerih njegovo delovanje v postopek odločanja in oblikovanja zakonodaje Skupnosti prinaša resnično dodano vrednost;

22.3 **se zavezuje**, da bo izboljšal spremljanje mnenj, da bi Odboru regij omogočil večji vpliv na vseh stopnjah postopka odločanja Skupnosti, predvsem z natančnejšimi točkami v predlogih, ki so predloženi v postopek soodločanja;

23. **pooblašča** svojega predsednika, da to resolucijo izroči Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu in predsedstvom, ki bodo na čelu Evropske unije v obdobju 2006-2008: avstrijskemu, finskemu, nemškemu, portugalskemu, slovenskemu in francoskemu predsedstvu.

V Bruslju, 16. februarja 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

⁽⁴⁾ R/CdR 197/2005 točka 11.

Resolucija Odbora regij „S čezmejnim sodelovanjem postaja Evropa oprijemljiva realnost — poziv za sprejetje uredbe o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje“

(2006/C 192/08)

Odbor regij je

ob upoštevanju člena 159(3) Pogodbe ES, ki predvideva sprejetje posebnih ukrepov Evropske skupnosti za spodbujanje ekonomske in socialne kohezije;

ob upoštevanju prvega odstavka člena 265 Pogodbe ES: „Svet ali Komisija se posvetuje z Odborom regij v primerih, predvidenih s to pogodbo, in v vseh drugih primerih, za katere ena od teh dveh institucij meni, da je primerno, zlasti tistih, ki zadevajo čezmejno sodelovanje“;

ob upoštevanju okvirne konvencije Sveta Evrope, Madrid 1980, in njenih uspešnih dodatnih protokolov (1995, 1998);

ob upoštevanju svojega mnenja o strategijah za krepitev čezmejnega in medregionalnega sodelovanja v razširjeni EU — temeljni dokument, ki določa smernice za prihodnost (CdR 181/2000 fin), ki je bilo sprejeto marca 2002;

ob upoštevanju Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi evropske skupine za čezmejno sodelovanje (GECT), ki ga je sprejela Evropska komisija 14. julija 2004, KOM(2004) 496 končno — 2004/0168 (COD);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (GECT) (CdR 62/2004) z dne 17. novembra 2004 (poročevalec: g. Niessl, deželni glavar Gradiščanske, AT/PES);

ob upoštevanju poročila (A6-0206/2005) Evropskega parlamenta o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (GECT) z dne 21. junija 2005;

ob upoštevanju pisma predsednika Di Stasija predsedniku Straubu z dne 1. decembra 2005, v katerem poudarja popolno podporo Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope predlogu Evropske komisije za uredbo GECT;

ob upoštevanju nedavnih pogajanj v pristojni delovni skupini Sveta in cilja trenutnega predsedstva EU, da spomladi 2006 zaključi pogajanja o osnutku predloga uredbe;

ocenjuje Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS) kot pravni instrument, ki je pozitiven in nujen potreben, da se bistveno olajša in izboljša čezmejno, medregionalno in nadnacionalno sodelovanje v Evropi;

poudarja, da partnersko sodelovanje na področju čezmejnega, medregionalnega in nadnacionalnega izvajanja strukturnih programov EU zaradi nezadovoljivih pristojnosti mnogih regionalnih in lokalnih oblasti temelji zgolj na sporazumih, tako imenovanih gentlemen's agreements, in nima jasno določenih pravnih obveznosti;

opozarja, da se je po širitvi EU leta 2004 močno povečala potreba po sodelovanju med lokalnimi in regionalnimi oblastmi in novimi državami članicami, ter da je EU temu razvoju bolj dorasla kot doslej;

se **zahvaljuje** Komisiji za predlog uredbe o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje, in ga popolnoma podpira;

poziva države članice, da na zasedanju Sveta izpostavijo potrebo po pravnem instrumentu za Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje in pokažejo svojo politično željo po temeljnem izboljšanju pravnega okvira za okrepljeno čezmejno, nadnacionalno in medregionalno sodelovanje;

prosi avstrijsko predsedovanje EU, da stori vse, da se bodo pogajanja v okviru strukturnih skladov okrepila in se še v času avstrijskega predsedovanja EU uspešno zaključila. Pri tem se mora spoštovati načelo predloga uredbe;

podpira mnenje Evropskega parlamenta, da je treba ustvariti pravno podlago Skupnosti za čezmejno, nadnacionalno in medregionalno sodelovanje, ki bi ustvarila pravo dodatno vrednost za državljane;

poziva svoje člane, da poskušajo odgovorne organe na nacionalni ravni in predstavnike Evropskega parlamenta pripraviti do nadaljnje pozitivne razprave o ustanovitvi Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje;

na podlagi dosedanjih izidov pogajanj v delovni skupini Sveta (stanje januarja 2006) **predlaga**, da se pojasnijo naslednje točke v besedilu uredbe, kar je v interesu vseh in bi služilo širši uporabi uredbe:

- pojasniti izjavo Komisije, da naj se po ustanovitvi Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje v skladu z uredbo temu združenju pridružijo tudi oblasti iz tretjih držav, ki bi uredbo prenesle v nacionalno zakonodajo;
- pojasniti, da lahko v okviru Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje vsi partnerji sodelujejo preko nacionalnih meja na vseh področjih, na katerih bi lahko sodelovali tudi znotraj posamezne države članice, kajti ta instrument podpira načelo nediskriminacije;
- pojasniti, da države članice obstoječe materialne pristojnosti partnerjev EZTS ne smejo omejiti zaradi izvajanja uredbe EZTS;
- pojasniti, da partnerji lahko EZTS ustanovijo brez predhodnega dovoljenja nadrejenih, in da države članice oz. notranji odgovorni organi opravljajo pravni nadzor obstoječega EZTS;

pooblašča predsednika OR, da še pred zaključkom dela pristojne delovne skupine Sveta Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu in trenutnemu predsedstvu Sveta ter vladam držav članic izroči to resolucijo.

V Bruslju, 16. februarja 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE
